မြသန်းတင့်

စစ်နှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး – ၅

WAR AND PEACE

LEO TOLSTOY

ပထမတွဲ

ဇာတ်လမ်း အကျဉ်းချုပ်

ပီယာသည် ရုရှားပြည်နယ်တွင် အချမ်းသာဆုံး သူကြွယ်တစ်ဦးဖြစ်သူ မြို့စားကြီး ဘီဇူးကော့ဗ်၏ ကိတ္တိမသား(တရားမဝင်သား) တစ်ဦးဖြစ်သည် ။ ပြင်သစ်ပြည် ပါရီမြို့တော်သို့ မြို့စားကြီးက ပညာသင်လွှတ်လိုက်သော်လည်း ပီယာသည် သောက်စားမူးယစ်၍ အချိန်ဖြုန်းခဲ့သည် ။ ပြင်သစ်တော်လှန်ရေး သဘောတရားများ နှင့် နပိုလီယန်၏ စွမ်းဆောင်ချက်များကို အထင်ကြီး၍ ပြန်လာခဲ့သည် ။ မော်စကိုသို့ ပြန်ရောက်သည့် အခါတွင် လည်း ပီယာသည် သောက်စားမူးယစ်ရင်းသာ အချိန်ကုန်နေခဲ့သည် ။ ခမည်းတော် မြို့စားကြီးက ဘုရင့်အမှုထမ်းအဖြစ်သို့ ဝင်ရောက်ဆောင်ရွက်ရန်ပြောသော်လည်း ပီယာသည် ဘာကိုမျှ မည်မည်ရရ မလုပ်။

ပီယာသည် မော်စကိုမြို့သို့ ပြန်ရောက်သည့် အချိန်မှာ ၁၈၀၅-ခု ဖြစ်သည် ။ ထိုအချိန်တွင် နပိုလီယန်သည် အကြောင်းအမျိုးမျိုးပြကာ ဥရောပနိုင်ငံအမျိုးအပြားကို တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်လျက်ရှိသည် ။ နပိုလီယန်အား ဥရောပတိုက်မှ ဧကရာဇ်များ ၊ ဘုရင်များ ၊ မှူးမတ်သေနာပတိများက ဆန့်ကျင်ကန့်ကွပ်နေချိန်ဖြစ်သည် ။

တစ်ညနေ၌ ပီယာသည် မှန်နန်းအပျိုတော်ကြီး အင်နာပါဗလိုနာရှားရား တည်ခင်းသည့် မင်းပွဲသဘင်သို့လာခဲ့သည် ။ ထိုမင်းသဘင်သို့ တက်ရောက်လာသူ အထက်တန်းလွှာမှ မင်းစိုးရာဇာများအားလုံးက ပီယာ့ကို အထင်သေးကြသည် ။ နပိုလီယန်ကို ထောက်ခံသည့် အယူအဆ ရှိသူဟု ကဲ့ရဲ့ ကြသည် ။ မြို့စားကြီး ဘီဇူးကော့ဗ်၏ တရားမဝင်သား ဖြစ်သည် ဟု အထင်သေးကြသည် ။ ထိုမင်းပွဲသဘင်သို့ လာရောက်ကြသူများ တွင် ဟယ်လင်မင်းသမီး၊ ၎င်း၏ ခမည်းတော် မင်းသားကြီး ဗာစီလီ၊ ၎င်း၏ သားတော် ဟစ်ပိုလီတီ၊ အနာတိုလီ စသည် တို့ လည်း ပါဝင်သည် ။ ၎င်းတို့ အားလုံးကလည်း အခြားသူများ နည်းတူ ပီယာကို အထင်သေးကြသည် ။ ထိုမင်းပွဲသဘင်တွင် ပီယာမှာ စကားပြောဖော်မရှိဘဲ ယောင်တီးယောင်တဖြစ်လျက်ရှိသည် ။ ပီယာနှင့် စကားပြော၍ ရသူမှာ မင်းသားကလေး အင်ဒရေ တစ်ဦးသာရှိသည် ။

မင်းသားကလေး အင်ဒရေမှာ အငြိမ်းစားဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဘိုလကွန်စကီ၏ သားတော်ဖြစ်၍ ဇာဘုရင်၏ ကိုယ်ရံတော်တပ်တွင် ဗိုလ်မှူးကြီးအဖြစ် အမှုထမ်းလျက်ရှိသည် ။ ရုရှားနှင့် ဩစတြေးယားတို့ မဟာမိတ်စာချုပ် ချုပ်ဆိုထားစဉ် နပိုလီယန်က ဩစတြေးယားကို ဝင်တိုက်သဖြင့် ရုရှားတပ်များ ဩစတြေးယားသို့ စစ်ချီသွားရတော့မည် ဖြစ်သည် ။ မင်းသားကလေး အင်ဒရေသည် ၎င်း၏ ကြင်ယာတော် လီဇာနှင့် အတူ မင်းပွဲသဘင်သို့ ရောက်လာစဉ် ပီယာနှင့် တွေ့ခြင်းဖြစ်သည် ။ ၎င်းတို့ နှစ်ဦးမှာ ရင်းနှီးသော ရောင်းရင်းများ ဖြစ်ကြသည် ။ မင်းသားကလေး အင်ဒရေသည် ဩစတြေးယားအတွက် ရုရှားတပ်များက ဝင်တိုက်ပေးရသည့် ကိစ္စကို

မကျေမနပ်ဖြစ်လျက်ရှိသည် ။ ပလွှားရ၍ တခြားယောက်ျားများ နှင့် ရင်းရင်းနှီးနှီး နေလေ့ရှိသော ကြင်ယာတော်ကိုလည်း မကျေမနပ်ဖြစ်လျက် ရှိသည် ။

မကြာမီ ပီယာ၏ ခမည်းတော် မြို့စားကြီး ဘီဇူးကော့ဗ် ကံတော်ကုန်သည် တွင် အမွေများကို မည်သူ့ပေးခဲ့ မည်နည်းဟု တစ်မြို့လုံးက စိတ်ဝင်စားနေကြသည် ။ သေတမ်းစာကို ဖွင့်ကြည့်သောအခါတွင် ပီယာအား အမွေစားအမွေခံအဖြစ် ပေးခဲ့သဖြင့် ပီယာမှာ နေ့ချင်းညချင်း သူကြွယ်တစ်ဦး ဖြစ်သွားသည် ။ ဤတွင် နဂိုက ပီယာကို အထင်သေးခဲ့ကြသူ ကဲ့ရဲ့ ကြသူများကလည်း ပီယာကို ချက်ချင်း အထင်ကြီးသွားကာ သဘောထားတစ်မျိုး ပြောင်းသွားကြသည် ။

မြို့စားကြီး ရော့စတော့ဗ်သည် ချမ်းသာသူတစ်ဦး မဟုတ်သော်လည်း ရက်ရောသည် ။ အသုံးအစွဲ ကြီးသည် ။ လူတစ်ဖက်သားကို သနားလွယ်သည် ။ အိမ်တွင် ဆင်းရဲသော ဆွေမျိုးများကို ခေါ်၍ ကျွေးကာ ကူညီဆောင်မတတ်သည် ။ ဘိုးရစ်စ်မှာ မြို့စားကြီး ရော့စတော့ဗ်၏ ဆွေမျိုးနီးစပ်တစ်ဦးဖြစ်၍ ထိုအိမ်တွင် မှီခိုနေရသည် ။ မြို့စားကြီး ရော့စတော့ဗ်၏ သမီးနာတာရှာနှင့် လည်း လူငယ်ဘာဝ ရည်ငံနေကြသည် ။ မြို့စားကြီး၏ သား နီကိုလေနှင့် မြို့စားကြီး မွေးစားထားသည့် ဆွန်ယာတို့ ကလည်း တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦး ရည်ငံနေကြသည် ။ ပီယာမှာ မြို့စားကြီး ရော့စတော့ဗ် မိသားစုနှင့် လည်း ရင်းနှီးသူဖြစ်သဖြင့် ထိုအိမ်သို့ မကြာခဏ ဝင်ထွက်နေတတ်သူ ဖြစ်သည် ။

မင်းသားကြီး ဘိုလကွန်စကီသည် မော်စကိုမြို့နှင့်

မိုင်အနည်းငယ်ကွာသည့် 'တောင်ကတုံး' ပိုင်စားနယ်မြေတွင် သမီးကြီး မင်းသမီးကလေး မေရီနှင့် အတူ နေထိုင်လျက်ရှိသည် ။ မင်းသားကလေး အင်ဒရေ ရောက်လာ၍ မိမိ စစ်ထွက်သွားတော့မည် ဖြစ်ကြောင်း၊ မိမိ၏ ကြင်ရာတော်ကို ခမည်းတော် အစ်မတော်နှင့် အတူ 'တောင်ကတုံး' စံအိမ်တွင် ထားခဲ့လိုကြောင်း၊ ကြင်ရာတော်မှာ ကိုယ်လေးလက်ဝန်နှင့် ဖြစ်၍ အစစအရာရာ ဂရုစိုက်ပါမည့် အကြောင်းဖြင့် ခမည်းတော်ကြီးနှင့် အစ်မတော်တို့ ထံ အပ်နှံပြီးနောက် စစ်မြေပြင်သို့ ထွက်ခွာသွားသည် ။

ရုရှားနှင့် ဩစတြေးယား စစ်တပ်များ သည် အကြီးအကျယ်အရေးနိမ့်ကာ ဆုတ်ခွာလာခဲ့ကြရသည် ။ ရုရှားတို့ ဘက်မှာ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဘာဂရေးရှင်း ဦးစီးတိုက်သည် ။ ထိုတိုက်ပွဲများ တွင် ဗိုလ်မှူးကြီးတစ်ဦးဖြစ်သူ မင်းသားကလေး အင်ဒရေလည်း ပါဝင်တိုက်ခိုက်သည် ။ မြို့စားကြီး ရော့စတော့ဗ်၏ မြို့စားကလေး နီကိုလေသည် လည်း မြင်းတပ်ဗိုလ်ကလေးတစ်ဦးအဖြစ် ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည် ။ သို့ရာတွင် ဩစတြေးယားတပ်များ နှင့် ၎င်း၏ မဟာမိတ်ရုရှားတပ်များအားလုံး စစ်မြေပြင်တွင် အကွဲကွဲအပြဲပြဲ ဖြစ်ကာ ဆုတ်ခွာလာခဲ့ရကြသည် ။

ထိုအချိန်တွင် မင်းသားကြီး ဗာစီလီသည် ရုရှားပြည်တွင် အချမ်းသာဆုံး သူကြွယ်တစ်ဦးဖြစ်သူ ပီယာကို သမက်ဖမ်းရန် ကြိုးစားလျက်ရှိသည် ။ ပီယာသည် စိတ်ဓာတ်ပျော့ညံ့သူဖြစ်သည့် အတိုင်း အမျိုးသမီး ဟယ်လင်၏ ဆွဲဆောင်မှုကို မခံနိုင်တော့ဘဲ လက်ထပ်ယူလိုက်သည် ။ မင်းသမီးဟယ်လင်ကို တကယ်ချစ်သလော မချစ်သလောဟု ပင် ခွဲခြားမရ။ မင်းသားကြီး ဗာစီလီသည် သမီးကို သူကြွယ်တစ်ဦးနှင့် ပေးစားပြီးနောက် သား ဟစ်ပိုလီတီကိုလည်း

မင်းသားကြီး ဘိုလကွန်စကီ၏ သမီး မေရီနှင့် လက်ထပ်ပေးရန် ကြိုးပမ်းပြန်သည် ။ သို့ရာတွင် မင်းသားကြီး ဘိုလကွန်စကီက ငြင်းလွှတ်လိုက်သဖြင့် မင်းသားကြီး ဗာစီလီတို့ သားအဖ တပ်ခေါက် ပြန်လာခဲ့ကြရသည် ။

မော်စကိုမြို့ရှိ မြို့စားကြီး ရော့စတော့ဗ်တို့ ၏ သားကြီး နီကိုလေသည် တပ်မှ ခွင့်ယူ၍ ပြန်လာခဲ့သည် ။ မော်စကိုတွင် မြင်းတပ်ဗိုလ်တစ်ဦးနှင့် အတူ မူးယစ်သောက်စားခြင်း၊ ဖဲကစားခြင်းဖြင့် အချိန်ကုန်လျက်ရှိသည် ။ ထိုအချိန်တွင် ဘိုးရစ်စ်မှာ လည်း ကိုယ်ရံတော်ဗိုလ်တစ်ဦးဖြစ်ကာ ကြီးပွားလျက်ရှိနေသဖြင့် နာတာရှာတို့ ကို အရာမသွင်းတော့။ မြို့စားကြီး ရော့စတော့ဗ်၏ ကူညီဆောင်မမှုကြောင့် ဤအခြေသို့ ရောက်လာခြင်း ဖြစ်သည့် တိုင် ကျေးဇူးမသိတတ်တော့။ နာတာရှာနှင့် လည်း အဆက်ဖြတ်ကာ သူကြွယ်သမီးတစ်ဦးကို ပိုးပန်းလျက်ရှိသည် ။

ပီယာနှင့် ဟယ်လင်မင်းသမီးတို့ ၏ အိမ်ထောင်ရေးသည် အဆင်မပြေ။ ဟယ်လင်သည် ကာမပိုင်လင်ရှိသည့် တိုင် အခြားယောက်ျားများ နှင့် ဖောက်ပြားလျက်ရှိသည် ။ ယခုတလောတွင် ဟယ်လင်သည် ဒိုလိုကော့ဗ် ဆိုသူ လူရမ်းကား စစ်ဗိုလ်တစ်ဦးနှင့် ဖောက်ပြားလျက်ရှိသည် ။ တစ်နေ့ အင်္ဂလိပ်ကလပ် ညည့်ခံပွဲတစ်ခုတွင် ဒိုလိုကော့ဗ်က ပီယာအား ရန်စသဖြင့် နှစ်ယောက်ချင်း ချိန်းသတ်သည့် အဖြစ်သို့ ရောက်ကြသည် ။ ချိန်းသတ်ပွဲတွင် ဒိုလိုကော့ဗ်သည် ပီယာ့လက်ချက်ကြောင့် ဒဏ်ရာရသွားသည် ။ ပီယာသည် မိမိလက်ချက်ဖြင့် လူတစ်ယောက် ဒဏ်ရာရသွားခြင်း၊ အိမ်ထောင်ရေး အဆင်မပြေခြင်း စသည် တို့ ကြောင့် စိတ်ညစ်ကာ ဟယ်လင်မင်းသမီးနှင့် ခွဲခွာနေရန် ဆုံးဖြတ်လျက်

ရုရှားပြည်တောင်ပိုင်းသို့ စိတ်ပြေလက်ပျောက် ခရီးထွက်သွားခဲ့သည်။

မင်းသားကြီး ဘိုလကွန်စကီ၏ သား မင်းသားကလေး အင်ဒရေမှာ စစ်မြေပြင်တွင် ဒဏ်ရာရရာမှ ပျောက်ဆုံးလျက် ရှိသည် ။ သတင်းအစအန ရှာ၍ မရနိုင်အောင် ဖြစ်လျက်ရှိသဖြင့် တိုက်ပွဲတွင် ကျဆုံးသွားပြီဟု ယူဆလျက်ရှိသည် ။ ၎င်း၏ ကြင်ရာတော် လီဇာမှာလည်း နေ့စေ့လစေ့ဖြစ်၍ မီးဖွားတော့မည့် ဆဲဆဲ ဖြစ်နေသည် ။ ယောက်မတော် မင်းသမီးလေး မေရီသည် ထိုသတင်းကို လီဆာမသိအောင် ဖုံးဖိထားကာ လီဇာ၏ ကျန်းမာရေးကိုသာ ဂရုစိုက်စောင့်ရှောက်လျက် ရှိသည် ။ မုန်တိုင်းများ တိုက်ခိုက်လျက်ရှိသော တစ်ညတွင် လီဇာကမွေဖနေလှုပ်ရှားလျက် ရှိသဖြင့် မော်စကိုမှ ဂျာမန်သမားတော်ကြီးတစ်ဦးကို အပင့်ခိုင်းလိုက်ရသည် ။ ဂျာမန်သမားတော်ကို စောင့်မျှော်လျက်ရှိစဉ် စစ်မြေပြင်တွင် ကျဆုံးသွားပြီဟု ယူဆထားသော မင်းသားကလေး အင်ဒရေ ပြန်ရောက်လာသည် ။ မင်းသားကလေး အင်ဒရေသည် ကြင်ရာတော်ပေါ်တွင် စိမ်းကားခဲ့မိသည် များကို စိတ်မကောင်းဖြစ်ကာ နောင်တရလျက်ရှိသည် ။ သူတစ်ပါးအတွက် ဝင်တိုက်ပေးရသည့် စစ်ပွဲကိုလည်း နာကြည်းလျက်ရှိသည် ။ ရှေ့တွင် မိမိ၏ မိသားစုနှင့် အတူ အေးချမ်းစွာနေထိုင်တော့မည်ဟု ဆုံးဖြတ်ချက်ချခဲ့သည် ။

သို့ရာတွင် အချိန်နှောင်းလေပြီ။

မင်းသားကလေး အင်ဒရေ ရောက် လာပြီး မကြာမီတွင် ကြင်ရာတော်လီဇာသည် သားငယ်တစ်ယောက်ကို မွေးဖွားကာ ကွယ်လွန်သွားခဲ့သည် ။ ပီယာသည် စိတ်ပျက်လက်ပျက်နှင့် ရုရှားပြည်တောင်ပိုင်းသို့ ခရီးထွက်လာခဲ့ရာ၌ လမ်းတွင်

ဖရီးမေဆင်ဂိုဏ်းဟု ခေါ်သော ညီအစ်ကိုတော်ဂိုဏ်း ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးနှင့် တွေ့သည် ။ ညီအစ်ကိုတော် ဂိုဏ်း၏ တရားများကို ကြားနာရသည့် အခါတွင် အားသစ်ခွန်သစ်များ ရလာခဲ့သည် ။ ယခင်က ပီယာသည် ဘဝကြီးကို ငြီးငွေ့စိတ်ပျက်လျက်ရှိသည် ။ လူ့ဘဝသည် အနှစ်သာရ ကင်းမဲ့လှသည် ဟု ယူဆခဲ့သည် ။ လိုလေသေးမရှိ ချမ်းသာသူတစ်ယောက်၊ မယားချောတစ်ယောက်၏ လင်တစ်ဦးဖြစ်ခဲ့သော်လည်း သူ့အဖို့ လူ့ဘဝတွင် ပျော်ရွှင်မှု၊ စိတ်၏ ငြိမ်းချမ်းမှုကို ရှာ၍ မရနိုင်ဘဲ ဖြစ်ခဲ့သည် ။ ယခု ညီအစ်ကိုတော်ဂိုဏ်းဝင်၏ တရားများကို ကြားနာရသည့် အခါတွင် မှု ဘဝသစ်သို့ ရောက်လာသည် ဟု ထင်မှတ်လာခဲ့သည် ။

ပီယာသည် ညီအစ်ကိုတော် ဂိုဏ်းဝင်၏ တရားများကို ကြားနာပြီးနောက် အားသစ်မာန်သစ် အပြည့်ဖြင့် ၎င်း၏ ရောင်းရင်းကြီး မင်းသားကလေး အင်ဒရေထံလာခဲ့သည် ။

ထိုအချိန်တွင် မင်းသားကလေး အင်ဒရေမှာ စစ်တပ်မှ ထွက်ခွာ ခဲ့စိုက်လျက်ရှိသည် ။ မင်းသားကလေး အင်ဒရေသည် နောက်ထပ်အိမ်ထောင်လည်း မပြုတော့။ ပီယာနှင့် အင်ဒရေသည် အမှုအကျင့်ချင်း ခြားနားနေကြသည် ။ ပီယာက စိတ်အားထက်သန်သလောက် မင်းသားကလေး အင်ဒရေက အရာရာကို အဆိုးဘက်က မြင်လျက်ရှိသည် ။ ပီယာက လောကကြီးတွင် ပျော်ရွှင်မှု၊ စိတ်၏ ငြိမ်းချမ်းမှုကို အမောတကော ရှာဖွေလျက်ရှိသလောက် မင်းသားကလေး အင်ဒရေက လောကတွင် ပျော်ရွှင်မှု၊ စိတ်၏ ငြိမ်းချမ်းမှုတို့ မရနိုင်။ ထို့ကြောင့် ရှာဖွေ၍ လည်း မတွေ့နိုင်ဟု ယူဆလျက်ရှိသည် ။

မင်းသားကလေး အင်ဒရေသည် ကိစ္စတစ်ခုဖြင့် အိုထရာသို့ ထွက်လာခဲ့သည် တွင် နာတာ ရှာတို့ အိမ်တွင် တစ်ည တည်းခိုခဲ့သည် ။ ထိုစဉ် နာတာရှာကို အမှတ်မထင် သွားတွေ့သည် ။ နောင်တွင် ဘုရင့်အမှုတော်ထမ်းဘ၀ဖြင့် မော်စကိုသို့ ရောက်သည့် အခါတွင်လည်း တော်ဝင်ကစားပွဲကြီးတစ်ခုတွင် နာတာရှာကို ထပ်၍ တွေ့ပြန်သည် ။ ယခင်က ညှိုးနွမ်းလျက်ရှိသော မင်းသားကလေး အင်ဒရေ၏ စိတ်တွင် နာတာရှာကို တွေ့လိုက်သည့် အခါတွင် လန်းဆန်းလာသည် ။ ယခင်က လောကကြီးကို စိတ်ပျက်ကုန်ခန်းနေသော်လည်း နာတာရှာနှင့် တွေ့ပြီးသည့် နောက်တွင် အားအင်ပြည့်ဖြိုးလာခဲ့သည် ။ မင်းသားကလေး အင်ဒရေသည် မိမိအချစ်ကို နာတာရှာအားဖွင့်ပြောကာ မြို့စားကြီး ရော့စတော့ဗ်မိသားစုထံ သွားကာ စေ့စပ်ကြောင်းလမ်းခြင်း ပြုသည် ။ သို့ရာတွင် မင်းသားကလေး အင်ဒရေ၏ ခမည်းတော် မင်းသားကြီး ဗိုလ်လစကွန်က သဘောမတူ။ တစ်၊ အင်ဒရေ၏ အိမ်ထောင်ဖက်သည် ငယ်လွန်းသည် ။ နှစ်၊ သားငယ်ကလေးအတွက် မိထွေးကောင်း မဖြစ်နိုင်။ သုံး၊ အင်ဒရေ၏ အိမ်ထောင်ဖက် နာတာရှာသည် မျိုးရိုးအနေဖြင့်လည်း အဆင့်အတန်းနိမ့်လွန်းသည် ။ လေး၊ မင်းသားကလေး အင်ဒရေ၏ ကျန်းမာရေးကလည်း မကောင်း။ ထို့ကြောင့် လက်ထပ်ပွဲကို တစ်နှစ်ရွှေ့ဆိုင်းစေလိုသည် ။ ဤအတော်အတွင်း မင်းသားကလေး အင်ဒရေက ၎င်း၏ ကျန်းမာရေးအတွက် နိုင်ငံခြားသို့သွား၍ ဆေးကုသင့်သည် ။ ဤအတောအတွင်း နာတာရှာ၏ အခြေအနေကို စောင့်ကြည့်ရမည်။ တစ်နှစ်ကြာသည့် တိုင် မင်းသားကလေးအင်ဒရေက နာတာရှာ့အပေါ် ချစ်မြဲချစ်နေသေးလျှင် လက်ထပ်။ လောလောဆယ်တွင် မူ

တစ်နှစ်ဆိုင်းငံ့ထားရန် အကြံပေးသည် ။ မင်းသားကလေး အင်ဒရေသည် ခမည်းတော်ကြီး၏ အကြံပေးချက်ကို လက်ခံကာ နိုင်ငံခြားသို့ ထွက်သွားသည် ။

ဤအချိန်တွင် နီကိုလေက မှာ လည်း တပ်ကထွက်ကာ မြို့စားကြီး ရော့စတော့ဗ်၏ လယ်ယာလုပ်ငန်းများကို ဦးစီးဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည် ။ နီကိုလေနှင့် ဆွန်ယာမှာ လည်း နီးကပ်စွာ နေထိုင်ရသဖြင့် ပျော်ရွှင်လျက်ရှိသည် ။ နာတာရှာမှာ လည်း မင်းသားကလေး အင်ဒရေ ပြန်လာမည့် အချိန်ကို စောင့်ကြိုလျက်ရှိသည် ။ နီကိုလေ၊ နာတာရှာနှင့် ဆွန်ယာတို့ သည် ဤသို့ဖြင့် အမဲလိုက်ခြင်း၊ ပျော်ပွဲစားထွက်ခြင်းတို့ ဖြင့် ပျော်ရွှင်လျက်ရှိကြသည် ။

မင်းသားကလေး အင်ဒရေ နိုင်ငံခြားမှ ပြန်ရောက်လာတော့မည့် အချိန်မှာ တဖြည်းဖြည်း နီးကပ်လာနေပြီ။ အချိန်နီးလာသည် နှင့် အမျှ နာတာရှာမှာ လည်း စောင့်ရခြင်းကို စိတ်မရှည်နိုင်အောင် ဖြစ် လာပြီ။ တစ်နှစ်ပြည့်ခါနီးတွင် နာတာရှာတို့ မိသားစုသည် အိုထရာနို ကျေးလက်စံအိမ်မှ မော်စကိုမြို့သို့ ရောက်လာခဲ့ကြသည် ။ မင်္ဂလာဆောင်တွင် နာတာရှာဝတ်ဖို့ ဝတ်စုံချုပ်ရန်၊ မော်စကိုမြို့အနီးတွင် မြို့စားကြီး၏ ပိုင်စားနယ်မြေအချို့ကို ရောင်းချရန်ဖြစ်သည် ။ မော်စကိုတွင် ရှိစဉ် နာတာရှာသည် ယောက္ခမလောင်း မင်းသားကြီး ဘိုလကွန်စကီနှင့် ယောက်မလောင်း မင်းသမီးကလေး မေရီတို့ ကို သွားတွေ့သည် ။ ပထမဆုံးအကြိမ် တွေ့လျှင်တွေ့ချင်း သမီးယောက်မနှစ်ယောက် သဘောချင်း မတိုက်ဆိုင်ဘဲ ဖြစ်ကြရသည် ။ ယောက္ခမလောင်းကြီးက ၎င်းတို့ အား မထီလေးစား ဆက်ဆံသဖြင့် အရှက်ရ၍ လာခဲ့သည် ။ မိမိတို့

မိသားစုအပေါ်တွင် အထင်သေးသည့် ဟန်ရှိခြင်းကို နာတာရှာ သတိထားခဲ့မိသည် ။

တစ်နေ့၌ နာတာရှာတို့ မိသားစုသည် ပြဇာတ်များကြည့်စဉ် ဟယ်လင် မင်းသမီး၊ ၎င်း၏ မောင် အနာတိုလီ စသူတို့ နှင့် အသိအကျွမ်းဖြစ်လာခဲ့သည် ။ အနာတိုလီသည် လူရှုပ်လူပွေတစ်ဦးပီပီ နာတာရှာကို ပိုးပန်း၍ ခိုးပြေးနိုင်ရန် ဟယ်လင်ကို ပူဆာသည် ။ ဟယ်လင်ကလည်း နာတာရှာကို ညှော်ခံပွဲများ သို့ ဖိတ်၍ ဆွယ်သည် ။ ၎င်း၏ မောင် အနာတိုလီနှင့် နှစ်ယောက်တည်း လွှတ်ပေးသည် ။ နာတာရှာသည် မင်းသားကလေး အင်ဒရေ ပြန်ရောက်မလာခြင်း၊ မင်းသားကလေး အင်ဒရေ မိသားစုက မိမိအပေါ် အထင်သေးခြင်းတို့ ကြောင့် စိတ်ရှုပ်လျက်ရှိစဉ် အနာတိုလီကို လက်ခံလိုက်မိသည် ။ အနာတိုလီနှင့် ခိုးရာလိုက်ရန် သဘောတူလိုက်သည် ။ ထိုအကြောင်းကို ဆွန်ယာသိသွားသည် ။ ဆွန်ယာသည် မိမိချစ်သူ နီကိုလေ၏ နှမ၊ မိမိ၏ သူငယ်ချင်း၊ မိမိ၏ ကျေးဇူးရှင်များ ဖြစ်သည့် မြို့စားကြီး ရော့စတော့ဗ်တို့ ၏ သမီး နာတာရှာ ဤအဖြစ်ရောက်မည်ကို မကြည့်ရက်၊ မကြည့်နိုင်။ ထို့ကြောင့် လူကြီးများ ထံ အကျိုးအကြောင်း ပြောကြားကာ နာတာရှာကို အချိန်မီ အုပ်မိလိုက်နိုင်သည် ။ နာတာရှာက ဆွန်ယာကို စိတ်ဆိုးသည် ။ သူတို့ ၏ အချစ်ရေးကို နှောင့်ယှက်သူဟု ရန်ငြိုးဖွဲ့သည် ။

ထိုအတောအတွင်း လူကြီးများက နာတာရှာတို့ ကိစ္စကို အင်ဒရေ မသိအောင် ဖုံးဖိထားရန် ပီယာကို အကူအညီတောင်းသည် ။ မင်းသားကလေး အင်ဒရေ ပြန်ရောက်သည် နှင့် ပီယာသည် မင်းသားကလေး အင်ဒရေထံသွား၍ အကဲခတ်သည် ။ မင်းသားကလေး အင်ဒရေက အကျိုးအကြောင်း သိပြီးဖြစ်ကာ နာတာရှာ၏ စာများ ၊

ဓာတ်ပုံများကို ပီယာမှ တစ်ဆင့် ပြန်ပေးလိုက်သည်။ နာတာရှာ့ဘာသာ လွတ်လပ်စွာဆုံးဖြတ်နိုင်ကြောင်း၊ မိမိတို့ ကိစ္စမှာ ဤတွင် နိဋ္ဌိတံပြီဖြစ်ကြောင်း ပြောလိုက်သည်။ ပီယာသည် စာနှင့် ဓာတ်ပုံကို ယူကာ နာတာရှာထံသို့ ပြန်လာခဲ့သည်။

နာတာရှာမှာ မိမိအဖြစ်ကို နောင်တရလျက်ရှိသည်။ ယူကျုံးမရ ဖြစ်လျက်ရှိသည်။ မိမိသည် လောကတွင် ကြီးလေးသည့် ပြစ်မှုကြီးတစ်ခုကို ကျူးလွန်ခဲ့ပြီဟု မလုံမလဲ ဖြစ်လျက်ရှိသည်။ ပီယာက နာတာရှာကို ဖျောင်းဖျသည်။ မိမိသာ လွတ်လပ်သူဖြစ်ခဲ့လျှင် ကမ္ဘာပေါ်တွင် ယောကျ်ားအပီသဆုံး အတော်ဆုံး လူတစ်ယောက်ဖြစ်ခဲ့လျှင် နာတာရှာ၏ အချစ်ကို တောင်းခံချင်စမ်းပါသည် ဟု နာတာရှာကို ဖွင့်ပြောလိုက်သည်။

ပီယာက နာတာရှာ၏ အချစ်ကို တောင်းခံသည့် လမှာ ၁၈၁၂-ခု ကြယ်တံခွန်ကြီး ပေါ်ထွန်းသည့် လဖြစ်သည်။

***

အခန်း(၁)

၁၈၁၁- ခုနှစ် ကုန်ခါနီးလောက်မှ စ၍ အနောက်ဥရောပနိုင်ငံအသီးသီးတို့ သည် လက်နက်ပြင်ဆင်ခြင်း၊ စစ်သည်အင်အား စုဆောင်းခြင်း စသည့် အမှုများကို အပြင်းအထန်လုပ်ဆောင်လာခဲ့ကြလေသည် ။ ၁၈၁၂- ခုနှစ် ၌ ကား ထောက်ပံ့ရေးတပ်များ ၊ ပို့ဆောင်ရေးတပ်များ အပါအဝင် သန်းပေါင်းများ စွာသော စစ်သည် များ သည် အနောက်ဘက်မှ အရှေ့ဘက် ရုရှားတပ်များ တပ်စွဲထားရာ ရုရှား နယ်စပ်သို့ စစ်ကြီးဆင်လျက် အလုံးအရင်းနှင့် ချီတက်လာခဲ့ကြသည် ။ ၁၈၁၂ခုနှစ် ဇွန်လ ၁၂ရက်နေ့၌ ကား အနောက်ဥရောပလက်နက်ကိုင်တပ်များ သည် ရုရှားနယ်စပ်ကို ဖြတ်ကျော်လာခဲ့ကြလေသည် ။ ဤသို့ဖြင့် ရုရှားနှင့် ပြင်သစ်တို့ ၏ စစ်ပွဲကြီး ဖြစ်ပွားလာခဲ့ရလေသည် ။ ဤသို့ဖြင့် လူ၏ ဆင်ခြင်တုံတရားနှင့် လည်းကောင်း၊ လူ၏ ဘဝနှင့် လည်းကောင်း ဆန့်ကျင်သည့် အဖြစ်အပျက်ကြီးတစ်ရပ်သည် ပေါ်ပေါက်လာခဲ့လေသည် ။ သန်းပေါင်းများ စွာသော လူများ သည် လိမ်လည်ခြင်း၊ သစ္စာဖောက်ခြင်း၊ ခိုးဝှက်ခြင်း၊ အယောင်ဆောင်ခြင်း၊ ငွေစက္ကူတုလုပ်ခြင်း၊ ဖောက်ထွင်းခြင်း၊ လူနေအိမ်ခြေများကို မီးတိုက်ခြင်း၊ လုယက်ခြင်း၊ လူသတ်ခြင်း စသည့် ရေတွက်ခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်သော ရာဇဝတ်မှုကြီးများကို အပြန်အလှန်

ကျူးလွန်ခဲ့ကြလေသည် ။ သို့သော်လည်း ဤမျှ ကြောက်ခမန်းလိလိရှိသော ရာဇဝတ်မှုကြီးများကို ကမ္ဘာပေါ်ရှိ မည်သည့် တရားရုံးတော် အမှုတွဲများ တွင် မျှ မှတ်တမ်းတင်ထားခြင်း မရှိချေ။ ထိုအမှုကြီးများကို ကျူးလွန်ခဲ့သူများ ကိုယ်နှိုက်ကလည်း မိမိတို့ ပြုလုပ်လျက်ရှိသော အမှုကြီးများ သည် ရာဇဝတ်မှုကြီးများ ဖြစ်ကြောင်းကို ထိုစဉ်က နားလည်သဘော ပေါက်ခြင်း မရှိခဲ့ကြချေ။

အံ့ဖွယ်သရဲထူးကဲသော ဤဖြစ်ရပ်ကြီးသည် မည်သည့် အကြောင်းကြောင့် ပေါ်ပေါက်ခဲ့ရသနည်း။ ထိုဖြစ်ရပ်ကြီး၏ အကြောင်းတရားများကား အဘယ်ကြောင့် နပိုလီယန်က အိုဒင်ဘတ်နယ်စားကြီး၏ ပြည်နယ်ကို အဓမ္မသိမ်းယူခြင်း၊ နပိုလီယန်၏ ကုန်သွယ်မှုပိတ်ဆို့ရေးဝါဒကို ဥရောပနိုင်ငံများက လိုက်နာကျင့်သုံးမှု မပြုကြခြင်း၊ နပိုလီယန်၌ ကြီးမြင့်ထင်ပေါ်လိုသော ဆန္ဒလွန်ကဲခြင်း၊ ရုရှားဘုရင် အလက်ဇန်းဒရား၏ ခေါင်းမာခြင်း၊ သံတမန်တို့ တတ်ပွန် လိမ္မာမှုကင်းမဲ့ခြင်း စသည် တို့ သည် ထိုစစ်ပွဲကြီး၏ အကြောင်းတရားများ ပင် ဖြစ်သည် ဟု ရာဇဝင်ဆရာများက လူတတ်ကြီးတွေ လုပ်၍ ပြောခဲ့ကြသည် ။

၎င်းတို့ ပြောသည့် အတိုင်း မှန်လျှင် ထိုစစ်ပွဲကြီးကို ရှောင်ကွင်းရန်မှာ အလွယ်ကလေး ဖြစ်ပါသည် ။ ဩစတြီးယား နိုင်ငံခြားရေးဝန် မတ်တားနှင့် ၊ ရုရှားနိုင်ငံခြားရေးဝန် ရွှန်ယမ်းဆတ်၊ ပရပ်ရှားနိုင်ငံခြားရေးဝန် တယ်လေရန် စသည့် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ အနက် တစ်ဦးဦးက နပိုလီယန်ထံ ပို့မည့် စာချွန်များကို ညီလာခံသဘင်တစ်ခုနှင့် ညနေခင်း မင်းပွဲသဘင်တစ်ခုအကြား အားလပ်ချိန်ကလေး၌ အထိုက်အလျောက် အပင်ပန်းခံကာ ပြေပြစ်ချောင်းစွာ ရေးသားလိုက်ရုံမျှဖြင့်ပင် ကိစ္စပြီးနိုင်လောက်ပါသည် ။

သို့တည်းမဟုတ် နပိုလီယန်အနေဖြင့် 'ချစ်ကြည်လေးမြတ်၍ ကျွန်ုပ်အကြောင်းကြားအပ်သော ညီတော်။ အိုဒင်ဘတ်ပြည်နယ်ကြီးကို အိုဒင်ဘတ်နယ်စားကြီးအား ပြန်၍ ပေးရန် ကျွန်ုပ်သဘောတူပါသည် ' ဟူသော နှစ်ကြောင်းမျှလောက်သာ ပါသည့် စာချွန်တစ်စောင်ကို ရုရှားဘုရင်ထံ ပေးပို့လိုက်ရုံမျှဖြင့်လည်း ထိုစစ်ပွဲကြီးကို ရှောင်ကွင်းနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည် ။

ထိုခေတ်က ပုဂ္ဂိုလ်များ အဖို့ ဖော်ပြပါအကြောင်းများ သည် စစ်ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းတရားများ ဟု ယူဆလျက်ရှိပါသည် ။ ဤသို့ ယူဆခြင်းကိုလည်း ကျွန်ုပ်တို့ နားလည်နိုင်ပါသည် ။ နပိုလီယန်၏ အမြင်၌ အင်္ဂလိပ်၏ ခြေပုန်းခုတ်မှုများ သည် စစ်ဖြစ်ရခြင်း၏ အကြောင်းတရားဖြစ်သည် ဟု ယူဆမည်မှာ ဓမ္မတာသာ ဖြစ်ပါသည် ။ (နပိုလီယန်သည် စိန့်ဟယ်လီနာကျွန်း၌ ထိုအတိုင်း ပြောခဲ့သည် ။) အင်္ဂလိပ် လွှတ်တော်အမတ်များ ၏ အဖို့ ၌ နပိုလီယန်၏ ကြီးမြင့်လိုသော ဆန္ဒလွန်ကဲခြင်းကြောင့် စစ်ဖြစ်ရသည် ဟု ယူဆကြမည်မှာ ဓမ္မတာသာဖြစ်ပါသည် ။ အိုဒင်ဘတ် နယ်စားကြီးအဖို့ ၌ မိမိအား နိုင့်ထက်ကလူပြုသောကြောင့် စစ်ဖြစ်ရခြင်းဖြစ်သည် ဟု ယူဆမည်သာဖြစ်ပါသည် ။ ကုန်သည် များ အမြင်၌ ဥရောပ၏ စီးပွားရေးကို ချွတ်ခြုံကျစေသော နပိုလီယန်၏ ကုန်သွယ်မှု ပိတ်ဆို့ရေးဝါဒကြောင့် စစ်ဖြစ်ရသည် ဟု ယူဆကြမည်သာဖြစ်ပါသည် ။ စစ်သားဟောင်းကြီးများ နှင့် စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများ အမြင်၌ မိမိတို့ အား အလုပ်အကိုင် ရှာဖွေပေးဖို့ လိုအပ်လာခြင်းကြောင့် စစ်ဖြစ်ရသည် ဟု ယူဆကြမည်သာဖြစ်ပါသည် ။ ထိုခေတ်က တရားဥပဒေသမားများ အမြင်၌ တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေးကို ပြန်လည်ထူထောင်ရန် လိုအပ်လာခြင်းကြောင့် စစ်ဖြစ်ရသည် ဟု ယူဆကြမည်သာဖြစ်ပါသည်

။ ထိုခေတ် သံတမန်များ ၏ အမြင်၌ ၁၈၀၉-ခုနှစ်က ရုရှားနှင့် ပရပ်ရှားတို့ ချုပ်ဆိုခဲ့သော မဟာမိတ်စာချုပ်ကို နပိုလီယန်ထံ မပေါက်ကြားအောင် လျှို့ဝှက်မထားနိုင်ခြင်း၊ ရုရှားဧကရာဇ်၏ စာချွန်အမှတ် ၁၈၇ ၌ မချေမငံ သုံးနှုန်းထားခြင်းတို့ ကြောင့် ထိုစစ်ပွဲကြီး ပေါ်ပေါက်ခဲ့ရသည် ဟု ယူဆကြမည်သာ ဖြစ်ပါသည် ။ ဤသို့ဖြင့် ထိုခေတ်က လူများ တွင် အတွေးအခေါ် အယူအဆ အကြည့်အမြင်များ ကွဲပြားခြားနား များ ပြားလာသည် နှင့် အမျှ စစ်ဖြစ်ရခြင်း၏ အကြောင်းတရား များ စွာတို့ ကို ထပ်မံတွေ့ရှိလာကြမည်မှာ ဓမ္မတာသာ ဖြစ်လေသည် ။

သို့ရာတွင် ထိုစစ်ပွဲကြီး၏ ထုထည်ပမာဏတစ်ခုလုံးကို ခြုံငုံကြည့်၍ ထိုစစ်ပွဲကြီး၏ နဂိုပကတိလည်း ဖြစ် ကြောက်မက်ဖွယ်လည်း ရှိသော အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ပြတ်ပြတ်ထင်ထင် သိမြင်ကြရသော ကျွန်ုပ်တို့ နောင်လာနောက်သားများ အဖို့ ၌ ကားဖော်ပြပါ အကြောင်းတရားများ သည် လုံလောက်သော အကြောင်းတရားများ မဟုတ်သေးချေ။ နပိုလီယန်ဆိုသော လူတစ်ယောက်၌ ကြီးမြင့်ထင်ပေါ်လိုသော ဆန္ဒရှိရုံ၊ သို့မဟုတ် အလဇန္ဒရားဆိုသော လူတစ်ယောက်က ခေါင်းမာရုံ၊ သို့မဟုတ် အင်္ဂလန်ဆိုသော တိုင်းပြည်တစ်ပြည်က ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲရုံ၊ ထိုသို့မှ မဟုတ်သေးလျှင် နပိုလီယန်ဆိုသော လူတစ်ယောက်က အိုဒင်ဘတ်နယ်စားကြီးဆိုသော လူတစ်ယောက်ကို နိုင့်ထက်ကလူ ပြုရုံမျှဖြင့် သန်းပေါင်းများ စွာသော ခရစ်ယာန်လူမျိုးအချင်းချင်း တစ်ဦးကိုတစ်ဦး ညှဉ်းဆဲသတ်ဖြတ်သည့် အဖြစ်သို့ ရောက်ရသည် ဆိုခြင်းမှာ အဓိပ္ပာယ်မရှိချေ။ ဤအဖြစ်ကို ကျွန်ုပ်တို့ နားမလည်နိုင်ချေ။ ထိုသို့သော အဖြစ်အပျက်များ ၊ အချင်းအရာများ ၊ အခြေအနေများ သည် နှိပ်စက်ခြင်း၊ ညှဉ်းပန်းခြင်း၊

လူသတ်ခြင်း စသည့် ကာယကံအမှုများ နှင့် မည်သို့ ဆက်စပ်နေသည်ကိုလည်း ကျွန်ုပ်တို့ နားမလည်နိုင်ချေ။ အိုဒင်ဘတ်နယ်စားဟူသော လူတစ်ယောက် အစော်ကားခံရရုံဖြင့် ဥရောပတိုက်ရှိ သန်းပေါင်းများစွာသော လူများ သည် မော်စကိုနှင့် စမိုးလင့် ရှိသူများကို ဖျက်ဆီးသတ်ဖြတ်ခြင်း ပြုသည့် အဖြစ်သို့ ရောက်ရသလော။ မော်စကိုနှင့် စမိုးလင့်ရှိ လူများကလည်း ပြန်၍ ဖျက်ဆီးသတ်ဖြတ်ခြင်း ပြုရသလော။ နပိုလီယန်ဆိုသော လူတစ်ယောက်က အိုဒင်ဘတ် နယ်စားဆိုသော လူတစ်ယောက်ကို စော်ကားသည် ဟူသော အကြောင်းကြီးတစ်ချက်မျှဖြင့် သန်းပေါင်းများ စွာသော လူအချင်းချင်း တစ်ဦးကိုတစ်ဦး သတ်ဖြတ်ခြင်း ပြုကြရတော့မည်လော။ ဤအဖြစ်သည် ရုပ်တိ ရှိသလော။

ငင်းတို့ ၏ သားစဉ်မြေးဆက်များ ဖြစ်ကြသော ကျွန်ုပ်တို့ ကား သုတေသနလုပ်ငန်းများ ထဲတွင် အတောမသတ် နစ်မျောနေသူ ရာဇဝင်ဆရာများ မဟုတ်ကြချေ။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ သည် ထိုအဖြစ်အပျက်ကြီးကို တိမ်သလွှာကင်းသော အသိဉာဏ်တရားဖြင့် ဆင်ခြင်သုံးသပ်နိုင်ကြလေသည် ။ ဤသို့ ကြည့်မြင်သုံးသပ်လိုက်သောအခါ၌ ရေတွက်ခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်သော အခြားတစ်ပါးသော အကြောင်းအရာများကိုလည်း ကျွန်ုပ်တို့ တွေ့ရှိလာရပေသည် ။ ကျွန်ုပ်တို့ သည် စစ်ဖြစ်ရခြင်း၏ အကြောင်းတရားများကို ပိုမိုနက်ရှိုင်းစွာ စေ့ငုံလာသည် နှင့် အမျှ ပို၍ များ ပြားသော နောက်ထပ် အကြောင်းတရားသစ်များကို တွေ့ရှိလာရလေသည် ။ ကျွန်ုပ်တို့ ထပ်မံတွေ့ရှိလာသော ထိုတစ်ခုဆီတစ်ခုဆီသော အကြောင်းတရားများ သည် လည်းကောင်း၊ စုပေါင်းထားသော အကြောင်းတရားစဉ်ကြီးတစ်ခုလုံးသည်

လည်းကောင်း စစ်ဖြစ်နိုင်လောက်အောင် ခိုင်လုံကြပါပေသည် ဟု ပြောနိုင်သကဲ့သို့၊ တစ်ဖက်က ကြည့်ပြန်လျှင်လည်း ထိုအကြောင်းတရားများ သည် (တိုက်ဆိုင်ဖြစ်ပေါ်လာသော အခြားတစ်ပါးသော အကြောင်းတရားများ မရှိခဲ့လျှင်) သိမ်ဖျဉ်းလျက်ရှိခြင်း၊ စစ်ပွဲကြီး၏ ထုထည်ပမာဏနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် သေးနုပ်လျက်ရှိခြင်းကို တွေ့ရပြန်သည့် အတွက် ခိုင်လုံသည် ဟု မဆိုနိုင်ပြန်သေးချေ။ ကျွန်ုပ်တို့ အဖို့ ကား နပိုလီယန်က ၎င်း၏ တပ်များကို ဗစ်စကြူလာမြစ်တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ဆုတ်ခွာပေးရန် ငြင်းဆန်ခြင်း၊ အိုဒင်ဘတ် ပြည်နယ်ကြီးကို ပြန်ပေးရန် ငြင်းဆိုခြင်းစသည့် အဖြစ်အပျက်များကို စစ်ဖြစ်စေနိုင်သော အကြောင်းတရားဟု ယူဆနိုင်လျှင်၊ ဤနည်း ထိုမည်သော ပြင်သစ်တပ်ကြပ်ကလေး တစ်ယောက်က စစ်ထဲတွင် ဒုတိယပတ် ဆက်လက်၍ အမှုထမ်းရန် ဆန္ဒရှိခြင်းသည် လည်း (သေးငယ်သည် မှန်စေ) စစ်ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းတရားတစ်ပါးဟု ယူဆနိုင်မည်သာ ဖြစ်လေသည် ။ အကြောင်းမူကား ပြင်သစ် တပ်ကြပ်ကလေးတစ်ဦးက ဆက်လက်အမှုထမ်းရန် ဆန္ဒမရှိခဲ့ပါက၊ ၎င်းနည်းတူ အခြား အခြားသော အကြပ်တပ်သားများကလည်း ဆက်လက် စစ်မှုထမ်းရန် ဆန္ဒမရှိခဲ့ပါက နပိုလီယန်၏ စစ်တပ်ကြီးထဲ၌ တပ်ဗိုလ်တပ်သားဟူ၍ ရှိတော့မည် မဟုတ်သောကြောင့် တည်း။ ထိုအခါ၌ စစ်ပွဲဟူ၍ လည်း ဖြစ်ပွားနိုင်တော့မည် မဟုတ်သောကြောင့် တည်း။

အကယ်၍ သာ ဗစ်စကြူလာ မြစ်တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ဆုတ်ခွာပေးရန်ဟူသော ရုရှားဘုရင်၏ တောင်းဆိုချက်ကို မိမိအား မချေမငံ စော်ကားရိုင်းပျခြင်း ဖြစ်သည် ဟု နပိုလီယန်က ယူဆခြင်းမပြုခဲ့လျှင်၊ ၎င်း၏ စစ်တပ်များကို ချီတက်တိုက်ခိုက်ရန်

အမိန့်ပေးခြင်း မပြုခဲ့လျှင် ထိုစစ်ပွဲကြီးသည် ပေါ်ပေါက်လာခဲ့မည် မဟုတ်ချေ။ တစ်ဖန် နပိုလီယန်စစ်တပ်ကြီးထဲရှိ အကြပ်တပ်သားများက ဒုတိယအပတ် ဆက်လက် အမှုထမ်းရန် ငြင်းဆန်ခဲ့ကြလျှင်လည်း ထိုစစ်ပွဲကြီးသည် ပေါ်ပေါက်လာနိုင်မည် မဟုတ်ချေ။ တစ်ဖန် အင်္ဂလိပ်တို့ ၏ ခြေပုန်းခုတ်မှုများ ဟူ၍ မရှိခဲ့လျှင်၊ သို့မဟုတ် အိုဒင်ဘက်နယ်စားကြီးဟူ၍ မရှိခဲ့လျှင်၊ သို့မဟုတ် အလက်ဇန်းဒရားဘုရင်က နပိုလီယန်သည် မိမိအား စော်ကားရိုင်းပျသည် ဟု ယူဆခြင်းမပြုခဲ့လျှင်၊ သို့မဟုတ် ရုရှားနိုင်ငံတွင် သက်ဦးဆံပိုင်၏ ဧကရာဇ်စနစ် မရှိခဲ့လျှင်၊ သို့မဟုတ် ပြင်သစ်ပြည်တွင် ပြင်သစ်တော်လှန်ရေးဟူ၍ မပေါ်ပေါက်ခဲ့လျှင်၊ သို့မဟုတ် တော်လှန်ရေးကြီး၏ ရလဒ်ဖြစ်သော နပိုလီယန်၏ အာဏာရှင်စနစ်နှင့် ပြင်သစ်လက်နက် နိုင်ငံတော်ကြီးဟူ၍ မပေါ်ပေါက်ခဲ့လျှင်၊ သို့မဟုတ် ပြင်သစ်တော်လှန်ရေးကြီးကို ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့သော အကြောင်းတရားများ မရှိခဲ့လျှင် ထိုစစ်ပွဲကြီးသည်လည်း ပေါ်ပေါက်လာနိုင်မည် မဟုတ်ချေ။ ထိုတစ်ခုစီ တစ်ခုစီသော အကြောင်းတရားများ မရှိခဲ့ပါက မည်သည့် အရာမျှ ပေါ်ပေါက်လာနိုင်မည် မဟုတ်ချေ။ ထိုစစ်ပွဲကြီး ပေါ်ပေါက်လာစေရန်အတွက် များ လှစွာသော၊ အာနမတဂ္ဂသော အကြောင်းတရားများ သည် ကြံကြံဖန်ဖန် ဆုံစည်းပေါ်ပေါက်ခဲ့ကြရလေသည် ။ သို့ဖြစ်ရာကား ထိုအဖြစ်အပျက်ကြီးသည် တစ်ခုတည်းသော တစ်စုံတစ်ရာသော မည်သည့် အကြောင်းတရားကြောင့် မျှ ပေါ်ပေါက်လာခြင်းမဟုတ်ဘဲ၊ မဖြစ်ပွားဘဲ နေ၍ မရသောကြောင့် ဖြစ်ပွားလာရခြင်းဖြစ်ပေသည် ။ ရာစုနှစ်အနည်းငယ်ခန့်က လူအချင်းချင်း သတ်ဖြတ်ကြရန်

အရှေ့ဘက်မှ လူများ သည် အနောက်ဘက်သို့ရောက်ရှိလာခဲ့ကြသည့် နည်းတူ ယခုလည်း လူအချင်းချင်း လူစိတ်ကင်းစွာ သတ်ဖြတ်ကြရန်အတွက် အနောက်ဘက်မှ လူများ သည် အရှေ့ဘက်သို့ မရှောင်မလွဲသာ ရောက်လာခဲ့ကြခြင်းသာ ဖြစ်လေသည် ။

ရုတ်တရုတ်ကြည့်သော် ထိုအဖြစ်အပျက်ကြီးသည် နပိုလီယန်နှင့် အလက်ဇန်းဒရားတို့ ၏ နုတ်ထွက်စကားများကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာသည် ဟု ထင်မှတ်ရ၏။ ၎င်းတို့ ၏ လုပ်ဆောင်ချက်များကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာသည် ဟု ထင်ရ၏။ သို့ရာတွင် စင်စစ်၌ ကား ၎င်းတို့ ၏ လုပ်ဆောင်ချက်များ သည် လည်း ၎င်းတို့ ၏ စိတ်ဆန္ဒများကြောင့် လွတ်လပ်စွာ ပေါ်ထွက်လာခြင်း မဟုတ်ကြချေ။ ဘုရင်၏ အမိန့်အရ ဆင့်ခေါ်ရာသို့ လိုက်ပါလာရသော စစ်သားတစ်ယောက်၊ သို့မဟုတ် မဲကျသဖြင့် စစ်တပ်ထဲသို့ လိုက်ပါလာရသော စစ်သားတစ်ယောက်သည် ၎င်း၏ စိတ်အလိုဆန္ဒအတိုင်း ပြုလုပ်နိုင်ခြင်းမရှိသကဲ့သို့ နပိုလီယန်နှင့် အလက်ဇန်းဒရားတို့ သည် လည်း ၎င်းတို့ ၏ စိတ်ဆန္ဒအလျောက်ပြုလုပ်နိုင်ခြင်း မရှိကြချေ။ နပိုလီယံနှင့် အလက်ဇန်းဒရားတို့ သည် မည်မျှပင် စစ်ထိုးလိုသော ဆန္ဒရှိကြစေ (အပေါ်ယံကြည့်လျှင်မူ စစ်ထိုးခြင်း၊ မထိုးခြင်းသည် ၎င်းတို့ နှစ်ဦး၏ ဆန္ဒပေါ်တွင် တည်နေသည် ဟု ထင်ရပါသည်) ၎င်းတို့ ၏ ဆန္ဒကို အကောင်အထည်ဖော်ရန်အတွက် ရေတွက်ခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်သော အခြေအနေများ ၊ အကြောင်းတရားများ ဆုံစည်းဖြစ်ပေါ်လာဖို့ လိုပေသေးသည် ။ ထိုအခြေအနေများ ၊ ထိုအကြောင်းတရားများ မရှိဘဲစစ်ထိုး၍ မဖြစ်နိုင်ချေ။ ထိုအဖြစ်အပျက်ကြီး (ဝ၊) ထိုစစ်ပွဲကြီးကို

ဖြစ်စေနိုင်သော တန်ခိုးအာဏာသည် နပိုလီယန်၌ လည်း မတည်၊ အလက်ဇန်းဒရား၌ လည်း မတည်ချေ။ ထိုတန်ခိုးအာဏာသည် သေနတ်ပစ်သော တပ်သား၊ ရိက္ခာနှင့် လက်နက်တို့ ကို သယ်ဆောင်သော တပ်သားတို့ ၌ သာ တည်ပေသည် ။ စင်စစ်၌ နပိုလီယန်နှင့် အလက်ဇန်းဒရားစသော အကြီးအကဲ ဦးစီးဦးကိုင်ခေါင်းဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုသူများ သည် တန်ခိုးမရှိသူ၊ အာဏာမရှိသူ၊ စွမ်းအားမရှိသူ၊ စိတ်ဓာတ်တန်ခိုးသတ္တိအရာတွင် နုံနဲ့ အားနည်းသူများ သာ ဖြစ်ကြလေသည် ။ သို့ဖြစ်ရာကား ဤမျှစိတ်တန်ခိုးသတ္တိနုံနဲ့ အားနည်းသူတို့ ၏ အလိုဆန္ဒကို အကောင်အထည်ဖြစ်စေရန်မှာ တကယ် တန်ခိုးအာဏာရှိသော လူသန်းပေါင်းများ စွာတို့ က ထိုဆန္ဒကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ပေးမည်ဟု နှစ်ခြိုက်သဘောတူဖို့ လိုပေသေးသည် ။ ၎င်းတို့ အသီးသီး၌ ဤသို့ လက်ခံသဘောတူရန်မှာလည်း ၎င်းတို့ အသီးသီး၌ ကွဲပြားခြားနားသော အနမတဂ္ဂအကြောင်းတရားများ ရှိဖို့ လိုပေသေးသည် ။

ကျွန်ုပ်တို့ သည် ကျိုးကြောင်း ညီညွတ်ခြင်းကင်းမဲ့သည့် အဖြစ်အပျက်များ (၎င်းတို့ ၏ ကျိုးကြောင်းညီညွတ်မှုရှိခြင်းကို ကျွန်ုပ်တို့ နားမလည်သောကြောင့် ဤသို့လွယ်လွယ်ပြောရခြင်းဖြစ်ပါသည်) ကို ဆင်ခြင်သုံးသပ်၍ လိမ့်ပတ်မလည်သည့် အဆုံး၌ ဤကား ကံအလျောက်ဖြစ်ခြင်းသာတည်းဟု ကံကို ရိုးမယ်ဖွဲ့တက်ကြလေသည် ။ ကျွန်ုပ်တို့ သည် ရာဇဝင်၌ ဖြစ်ပျက်ခဲ့သော အဖြစ်အပျက်များကို ကျိုးကြောင်းညီညွတ်စွာ ဆင်ခြင်သုံးသပ်ရန် အားထုတ်သည် နှင့် အမျှ ၎င်းတို့ သည် ကျွန်ုပ်တို့ အမြင်၌ ကျိုးကြောင်းညီညွတ်ခြင်း ကင်းသည့်

အရာများ ၊ နားလည်နိုင်စွမ်းမရှိသော အရာများ ဖြစ်လာကြသည် ကို တွေ့ရလေသည် ။

လူသည် မိမိအတွက် အသက်ရှင်နေထိုင်ခြင်းပြု၏။ မိမိ၏ ရည်မှန်းချက်အား အောင်မြင်ရေးအတွက် မိမိလွတ်လပ်ခွင့်ကို အသုံးပြုလျက် အားထုတ်ခြင်းပြု၏။ မိမိသည် အမှုတစ်ခုကို ပြုလိုက ပြုနိုင်သည် ။ မပြုလိုကလည်း နေနိုင်သည် ။ ထိုအမှုကို ပြုရေးမပြုရေးသည် မိမိဆန္ဒပေါ်တွင် တည်သည် ဟု လည်း စွဲမြဲစွာယုံကြည်လေ့ရှိ၏။ သို့ရာတွင် လူသည် အမှုတစ်ခုကို ပြုပြီးဖြစ်အံ့၊ တစ်စုံတစ်ခုသော အချိန်ကာလ၌ ပြုပြီးဖြစ်သော ထိုအမှုသည် လွန်ခဲ့လေပြီ။ မပြုရသေးဟု ဆို၍ မရတော့ပေ။ ရွေးနုတ်၍ မရတော့ပေ။ အမှုတစ်ခုသည် ပြုပြီးသည် နှင့် လူသည် ထိုပြုပြီးအမှုတစ်ခုကို စိုးပိုင်နိုင်ခြင်း မရှိတော့ပေ။ ထိုအမှုသည် အတိတ်၏ ပစ္စည်း၊ ရာဇဝင်၏ ပစ္စည်းသာဖြစ်ခဲ့လေပြီ။ ရာဇဝင်၏ ပစ္စည်းဖြစ်သည် နှင့် ထိုအမှုကို လူက စိုးပိုင်နိုင်ခြင်း မရှိတော့ပေ။ ရာဇဝင်၌ လူက စိုးပိုင်သော အဖြစ်အပျက်၊ လူက စိုးပိုင်သောအမှု ဟူ၍ မရှိပေ။ ၎င်းကို ကမ္ဘနိယာမတရားက စိုးပိုင် ခဲ့လေသည် ။

လူတစ်ယောက်၏ ဘဝ၌ ဘက်နှစ်ဖက် ရှိလေသည် ။ တစ်ဖက်မှာ မိမိ၏ တစ်ဦးချင်းဘဝဖြစ်၍ အခြားတစ်ဖက်၌ အများ နှင့် ပေါင်းဖော်နေရသော အုပ်စုဘဝဖြစ်လေသည် ။ တစ်ဦးချင်းဘဝသည် လွတ်လပ်၏။ လွတ်လပ်သည် နှင့် အမျှ အာရုံထွေပြား၏။ အုပ်စုဘဝက လွတ်လပ်ခြင်းမရှိ မိမိအတွက် ချမှတ်ထားသော အုပ်စုစည်းကမ်းများကို လိုက်နာရ၏။

လူသည် မိမိအတွက် အသက်ရှင်နေထိုင်ခြင်းပြု၏။

တစ်ပြိုင်တည်းမှ ပင် လူ့ဇာတိ၊ လူ့အမျိုး လူ့အနွယ်ကြီးအတွက်လည်း အသက်ရှင်နေထိုင်ခြင်း ပြုရ၏။ လူသည် မိမိအတွက် အသက်ရှင်နေထိုင်ခြင်းကို မိမိဘာသာ သိ၏။ သို့ရာတွင် လူ့ဇာတိ၊ လူ့အမျိုး၊ လူ့အနွယ်ကြီးတစ်ခုလုံး၏ ဥဒါန်းတွင် ရစ်သော ကိစ္စများ ဆောင်ရွက်နေရခြင်းကိုမူ မိမိဘာသာမသိချေ။ လူသည် မိမိ၏ တစ်ဦးချင်းကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်ရာ၌ သိစိတ်ရှိသော သတ္တဝါတစ်ဦးဖြစ်သော်လည်း လူ့လောကကြီး၏ ကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်ရာ၌ ကား သိစိတ်မရှိသော ခွေးသွားစိတ်လေးတစ်ခုသာလျှင် ဖြစ်ပေသည် ။ အကြင်လူတစ်ယောက်သည် အမှုတစ်ခုကို ပြုလုပ်၏။ ပြုပြီးသောအမှုတစ်ခုကို မပြုရသေးဟု ပြန်လည်နုတ်သိမ်း၍ မရချေ။ ထိုလူက ပြုလိုက်သော အမှုတစ်ခုမှ ပေါ်ထွက်လာသောအကျိုးတရားသည် သန်းပေါင်းများ စွာသော အခြားလူများက ပြုလုပ်သည့် အမှုများ နှင့် ကာလအားဖြင့် သွား၍ တိုက်ဆိုင်ကြ၏။ ဤသို့ ပြုလုပ်သူများ စွာအနက်တို့ မှ အကြင်သူတစ်ဦးသည် လူမှုကိစ္စတည်းဟူသော လှေကားထစ်၌ မြင့်သည် ထက်မြင့်သော နေရာကိုရောက်လာငြားအံ့။ ထိုလူသည် လူများ စွာနှင့် ဆက်ဆံလာရသည် နှင့် အမျှ ထို လူသည် လူများ စွာတို့ အပေါ်၌ တန်ခိုးအာဏာ ကြီးမားလာသည် နှင့် အမျှ ထိုလူ၏ ဆောင်ရွက်ချက်များ သည် လွတ်လပ်ခြင်း ကင်းမဲ့လာရလေတော့သည် ။ ၎င်း၏ လုပ်ဆောင်ချက်သည် မိမိ၏ စိတ်ဆန္ဒအရလုပ်ဆောင်ရခြင်းမျိုး မဟုတ်တော့ဘဲ ကံတရား၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ မလွဲမရှောင်သာ လုပ်ဆောင်ရခြင်းမျိုး ဖြစ် လာလေတော့သည် ။

ဘုရင်၏ စိတ်နှလုံးသည် အနန္တ တန်ခိုးတော်ရှင်၏ လက်တွင် ရှိလေသည်။

ရှင်ဘုရင်တစ်ပါးသည် ရာဇဝင်၏ ကျေးကျွန်မျှသာ ဖြစ်လေသည်။

ရာဇဝင်ဟူသည် လူ့ဇာတိလူ့အမျိုးအနွယ်ကြီး၏ သိစိတ်ကင်းမဲ့သော ယေဘုယျဖြစ်သော အုပ်စုဘဝကို ခေါ်ခြင်း ဖြစ်လေသည် ။ လူ့အနွယ်ကြီး၏ အုပ်စုဘဝဟု ဆိုအပ်သော ရာဇဝင်သည် ၎င်း၏ ရည်မှန်းချက်များ အောင်မြင်ရေးအတွက် ရှင်ဘုရင်များကို ကိရိယာ တန်ဆာပလာသဖွယ် အခါခပ်သိမ်း အသုံးပြုပေသည်။

၁၈၁၂-ခုနှစ် ဖြစ်သောထိုအချိန်က နပိုလီယန်သည် ‘ငါနှင့် ငါသာ နိုင်ငံးယှဉ်စရာ’ဟု လွန်စွာ မာန်စောင်တတ်ခဲ့၏။ ထိုစစ်ပွဲကြီး၏ ကံကြမ္မာသည် မိမိ၏ အဆုံးအဖြတ်ပေါ်တွင် တည်သည် ဟု ယူဆခဲ့၏။ အလက်ဇန်းဒရားဘုရင်၏ စကားအရဆိုလျှင် ‘မိမိပြည်သူများအား သွေးချောင်းစီးစေအံ့လော၊ သို့တည်းမဟုတ် သွေးချောင်းစီးသည့် အဖြစ်မှ ရှောင်ကွင်းအံ့လော’ဟူသော ပြဿနာကြီးကို မိမိတစ်ဦးတည်းသာ ဆုံးဖြတ်နိုင်သည် ဟု နပိုလီယန် အထင်ရောက်ခဲ့၏။ မိမိသည် မိမိ၏ ဆန္ဒအလျောက် လွတ်လပ်စွာဆောင်ရွက်နေခြင်း ဖြစ်သည် ဟု နပိုလီယန်အထင်ကြီးခဲ့၏။ သို့ရာတွင် အကယ်စင်စစ်၌ ကား နပိုလီယန်သည် ရှောင်လွှဲ၍ မရသော နိယာမတရားများ ၏ သားကောင်မျှသာ ဖြစ်ပေသည် ။ ရှောင်လွှဲမရခြင်း နိယာမ၏ ချုပ်ကိုင်စိုးမိုးခြင်းကို ခံခဲ့ရရာ၌ နပိုလီယန်သည် မည်သည့် အခါကမျှ ထိုစဉ်ကလောက် တင်းကျပ်စွာ စိုးမိုးချုပ်ကိုင်ခွင့်ရခြင်းမျိုးကို မခံခဲ့ရသေးချေ။ နပိုလီယန်သည် မိမိသဘောဖြင့် ထိုစစ်ပွဲကြီးကို

တိုက်ခိုက်နေရသည် ဟု ၎င်းဘာသာ၎င်း ထင်လျက်ရှိသော်လည်း တကယ်၌ ကား ရှောင်လွှဲမရခြင်းနိယာမတရားများက အုပ်စုဘဝကြီး(၀) လူ့လောကရာဇဝင်ဖြစ်စဉ်ကြီးအတွက် ပြုဖွယ်ကိစ္စဟူသမျှကို ပြုလုပ်ရန် နပိုလီယန်ကို စေခိုင်းနေခြင်းမျှသာ ဖြစ်လေသည် ။ နပိုလီယန်သည် ရာဇဝင်ဖြစ်စဉ်ကြီးကို မောင်းနှင်လျက်ရှိသော ရှောင်လွှဲမရခြင်း နိယာမတရားများ ၏ ကျေးကျွန်မျှသာ ဖြစ်လေသည် ။အနောက်ဘက်ကမ္ဘာတစ်ခြမ်းမှ လူများသည် လူအချင်းချင်း သတ်ဖြတ်ရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် အရှေ့ဘက်ကမ္ဘာတစ်ခြမ်းသို့ ရောက်လာခဲ့ကြလေသည် ။ ဆုံစည်းတိုက်ဆိုင်တတ်သော လောကတံထွာ ဓမ္မတာသဘောအရ သေးငယ်သော ထောင်ပေါင်းများ စွာသော အကြောင်းတရားများ သည် စုံစည်းဖြစ်ပေါ်လာကြကာ အနောက်ဘက်မှ လူအုပ်ကြီး ပြုဆင်းလာခြင်းနှင့် စစ်တိုက်ခြင်းဟူသော အကျိုးတရားကြီးများကို ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့လေသည် ။ ကုန်သွယ်မှု ပိတ်ဆို့ရေးစနစ်ကို ဥရောပနိုင်ငံများကလိုက်နာမှု မပြုကြခြင်း၊ နပိုလီယန်က အိုဒင်ဘတ်နယ်စားကြီးကို နိုင့်ထက်ကလူပြုခြင်း၊ လက်နက်ကိုင် ငြိမ်းချမ်းရေးကို ထိန်းသိမ်းရန်ဟူသော အကြောင်းပြချက်ဖြင့် နပိုလီယန်၏ စစ်တပ်များ ပရပ်ရှားပြည်တွင်းသို့ ဝင်ရောက်လာခြင်း၊ ထိုအချိန်က ပြင်သစ်တိုင်းသူပြည်သားတို့ ၏ စိတ်သဘောထားနှင့် ပြင်သစ်ဧကရာဇ် နပိုလီယန်၏ စစ်ထိုးခြင်း၌ ဝါသနာအထုံကြီးပုံကို တစ်ထပ်တည်းကျနေခြင်း၊ စစ်ထိုးရန် ကြီးကျယ်ခမ်းနားစွာ ပြင်ဆင်ရခြင်းကိုနှစ်သက်ခြင်း၊ စစ်စရိတ်များကို ကာမိရန်အတွက် 'ရပေါက်ရလမ်း'များ ရှာဖွေရန် လိုအပ်လာခြင်း၊ အချို့သော ဥရောပ ထီးဆောင်းများက မိမိအား ဒရက်စဒင်မြို့တွင် လာရောက်

သစ္စာခံကြသည် ၌ နပိုလီယန်သည် လွန်စွာ ဘဝင်မြင့်လျက်ရှိခြင်း၊ ထိုခေတ်က ပုဂ္ဂိုလ်များ ၏ အမြင်၌ ငြိမ်းချမ်းရေး ရရှိစေမည့် နည်းလမ်းဟု ထင်ခဲ့ကြသော်လည်း နောက်ဆုံး၌ နှစ်ဖက်စလုံး၏ 'အတ္တစွဲ'ကိုသာ မီးမွှေးပေးခြင်းဖြင့် အဆုံးသတ်ခဲ့သော သံတမန်ဆိုင်ရာ စေ့စပ်မှုများ ပျက်ပြားသွားခြင်း စသည့် အကြောင်းတရားများ နှင့် တကွ ကုဋေကုဋာများ စွာသော အကြောင်းတရားများ သည် အနောက်မှ အရှေ့သို့ လူအုပ်ကြီး ပြုဆင်းလာခြင်းအဖြစ်နှင့် လာ၍ တိုက်ဆိုင်ဆုံစည်းဖြစ်ပေါ်လာကြကာ သို့မဟုတ် ထိုအဖြစ်အပျက်ကြီးနှင့် လိုက်လျောညီထွေ ဖြစ်လာကြကာ စစ်ပွဲတည်းဟူသော အကျိုးတရားကြီးကို ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်လေသည် ။

သစ်သော့သီးတစ်လုံးသည် မှ ည့်၍ ကြွေကျရာ၏။ ထိုသစ်သော့သီးသည် မည်သည့် အကြောင်းကြောင့် ကြွေကျရသနည်း။ မြေကြီး၏ ဆွဲငင်ခြင်းကြောင့် လော။ သစ်သော့သီး၏ အညှာခြောက်သွေ့လာခြင်းကြောင့် လော။ နေ၏ အပူရှိန်ကြောင့် ညှိုးခြောက်သွားခြင်းကြောင့် လော။ သစ်သော့သီး၏ အလေးချိန်များ လာခြင်းကြောင့် လော။ လေတိုက်ခြင်းကြောင့် လော။ သို့တည်းမဟုတ် အပင်အောက်တွင် ရပ်နေသော ကလေးငယ်၌ စားလိုသောဆန္ဒဖြစ်ပေါ်လာခြင်းကြောင့် လော။

မည်သည့် အကြောင်းကြောင့် မျှ မဟုတ်ချေ။ ၎င်းတို့ အားလုံးသည် အကြောင်းတရားများ မဟုတ်ကြချေ။ ၎င်းတို့ အားလုံးသည် အခြေအနေများ ၏ ဆုံစည်းတိုက်ဆိုင်မှုသာ ဖြစ်လေသည် ။ အခြေခံဖြစ်၍ မူလကျသော အဖြစ်အပျက် ဟူသရွေ့သည် အခြေအနေများ ၏ ဆုံစည်းတိုက်ဆိုင်မှုကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာကြခြင်း

ဖြစ်ပေသည် ။ သစ်သော့သီး ကြွေရခြင်းသည် သစ်သော့သီးကို ဖွဲ့စည်းထားသော အစေးမျှင်များ ပျက်စီးခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည် ဟု ဆိုသော ရုက္ခဗေဒပညာရှင်တစ်ဦး၏ အဆိုအမိန့်သည် မှန်သကဲ့သို့ သစ်သော့သီးကြွေရခြင်းသည် စားလိုသော ဆန္ဒဖြင့် ဆုတောင်းသောကြောင့် ဖြစ်သည် ဟူသော အပင်အောက်မှ ကလေးငယ်၏ စကားသည် လည်း မှန်သည် သာဖြစ်လေသည် ။ နပိုလီယန် မော်စကိုမြို့သို့ ချီတက်တိုက်ခိုက်ခြင်းသည် ၎င်း၌ ချီတက်တိုက်ခိုက်လိုသော ဆန္ဒရှိခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည် ဟူသော စကားသည် မှန်သကဲ့သို့ နပိုလီယန် ပျက်စီးရခြင်းသည် အလက်ဇန်းဒရားဘုရင်၏ ပျက်စီးစေလိုသော ဆန္ဒရှိခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည် ဟူသော စကားသည် လည်း မှန်သည် သာ ဖြစ်လေသည် ။ ၎င်းတို့ နှစ်ဦးစလုံး၏ စကားကို မှားသည် ဟု လည်း ပြောနိုင်သည် သာ ဖြစ်လေသည် ။ ကလိုင်ဖြစ်လျက်ရှိ၍ တန်သန်းပေါင်းများ စွာ အလေးချိန်စီးသော တောင်ကြီးတစ်တောင်သည် နောက်ဆုံးပိတ် မြေတူးသူများ ၏ နောက်ဆုံးပိတ်ပေါက်တူးချက်ကြောင့် ပြိုကျသွားသည် ဟူသော စကားကို မှန်သည် ဟု ဆိုလျှင် ရသကဲ့သို့ မှားသည် ဟု ဆိုလျှင်လည်း ဆိုနိုင်သည် သာ ဖြစ်လေသည် ။ ရာဇဝင်အဖြစ်အပျက်များ တွင် ကြီးမြတ်ထင်ရှားသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ဆိုသူများ သည် ကုန်ပစ္စည်းတစ်ခုတွင် ကပ်ထားသော တံဆိပ်ကပ်စက္ကူနှင့် တူပေသည် ။ ကုန်ပစ္စည်းတစ်ခု၌ ကပ်ထားသော တံဆိပ်ကပ်စက္ကူတစ်ခုသည် ထိုကုန်ပစ္စည်း၏ အမျိုးအမည်ကိုဖော်ပြသော စက္ကူတစ်ခုမျှသာ ဖြစ်သကဲ့သို့ ရာဇဝင်အဖြစ်အပျက်များ ၌ ကြီးမြတ်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုသူများ သည် လည်း ထိုရာဇဝင်အဖြစ်အပျက်၏ အမျိုးအမည်ကို ဖော်ပြသော်လည်း

ကုန်ပစ္စည်းနှင့် မည်သို့မျှ ပတ်သက်ခြင်း မရှိသည့် နည်းတူ ထိုကြီးမြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုသူများ သည် လည်း ရာဇဝင်အဖြစ်အပျက်များ နှင့် မည်သို့မျှ စပ်ဆိုင်ခြင်းမရှိကြချေ။

ကြီးမြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုသူများ ၏ စိတ်၌ ၎င်းတို့ ပြုသော ဆောင်ရွက်ချက်များ သည် ၎င်းတို့ ၏ ဆန္ဒအရပြုလုပ်သော အမှုများ ဖြစ်သည် ဟု အထင်ရောက်လျက်ရှိကြ၏။ သို့ရာတွင် ရာဇဝင်သဘောဖြင့် ကြည့်လျှင်ကား ၎င်းတို့ ပြုသောအမှုများ သည် ၎င်းတို့ စိတ်ဆန္ဒကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာခြင်း မဟုတ်မူ၍ ၎င်းတို့ ၏ စိတ်ဆန္ဒမပါဘဲ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသာ ဖြစ်ပေသည် ။ ရှောင်လွှဲမရသော ကမ္မနိယာမတရား၏ စီမံပြဋ္ဌာန်းချက်အတိုင်းပင် ဖြစ်ပေါ်လာကြခြင်းသာ ဖြစ်ပေသည် ။ ရာဇဝင်လမ်းကြောင်းကြီး တစ်ခုလုံးနှင့် ဆက်သွယ်ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသာ ဖြစ်ပေသည် ။

***

အခန်း(၂)

မေလ ၂၉-ရက်နေ့၌ နပိုလီယန်သည် ဒရက်စဒင်မြို့မှ ထွက်ခွာလာခဲ့လေသည် ။ ဒရက်စဒင်မြို့တွင် ရက်သတ္တသုံးပတ်မျှ ကုန်လွန်ခဲ့စေသည့် ကာလအတွင်း၌ ဥရောပတိုက်ရှိ ထီးဆောင်းမင်းများ ၊ မင်းညီမင်းသားများ ၊ နယ်စားများ သည် နပိုလီယန်၏ 'ရွှေဖဝါးတော်' အောက်သို့ ဝင်ရောက် ခစားခဲ့ကြလေသည် ။ ဤသို့ ဝင်ရောက်ခစားကြသူများ ထဲ၌ ဧကရာဇ်ဘုရင်တစ်ပါးပင် ပါဝင်ပေသည် ။ ဒရက်စဒင်မြို့မှ ထွက်ခွာခြင်းမပြုမီ နပိုလီယန်သည် ပြည့်ရှင် ဧကရာဇ်မင်းနှင့် တကွ ဘုရင်များ ၊ မင်းညီမင်းသားများ စသည့် မိမိ၏ ချီးမြှောက်ခြင်းကို ခံထိုက်သူတို့ အား ချီးမြှောက်ခြင်းကို ခံယူခြင်းငှာ မထိုက်သူတို့ ကို ပြစ်တင်မောင်းမဲခြင်း ပြု၏။ ထိုမှ တစ်ပါး ဩစတြေးယားပြည့်ရှင်ဘုရင်မကြီးအားလည်း ၎င်း၏ ကိုယ်ပိုင်ဖြစ်သော စိန်ကျောက်ရတနာများ ၊ ပုလဲ ရတနာများကို လက်ဆောင်ပဏ္ဏာအဖြစ် ချီးမြှင့်တော်မူ၏။ (၎င်း၏ ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းဟု ဆိုသော်လည်း ဤပစ္စည်းများကို အခြားဘုရင်များ ထံမှ သိမ်းယူခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည် ။) ပါရီ၌ မယားတစ်ယောက်ကို စွန့်ပစ်ခဲ့ပြီးသော နပိုလီယန်ထံ မိမိကိုယ်တိုင် မိမိမောင်းမကိုယ်လုပ်တော်အဖြစ် အပ်နှင်းသော ဘုရင်မကြီး မေရီလူဝီကိုလည်း (နပိုလီယန်၏ ရာဇဝင်

ပညာရှိများ အဆိုအရ) ကြင်နာစွာ ပွေ့ဖက်နှုတ်ဆက်၍ တိမ်းပီတိမ်းပါး သနားစဖွယ် ရင်ဝယ်ဖိုလှိုက် အလွမ်းမီးလောင်မြိုက်စေပြီးသည့် နောက်၌ ထီးဆောင်းမင်းအပေါင်းတို့ ၏ သခင်၊ ဘုရင်တကာတို့ ၏ သနင်း၊ မှန်ကင်းတကာတို့ ၏ အထွတ်ဟု ဆိုသော နပိုလီယန်သည် စစ်မြေသို့ ကြွချီတော်မူခဲ့လေသတည်း။

ထိုအချိန်ကား ဥရောပအနိုင်နိုင်ငံ၌ သံတမန်အပေါင်းတို့ သည် ငြိမ်းချမ်းရေး မီးရှူးတန်ဆောင်ကို ထွန်းပြောင်စေနိုင်သေးသည် ဟု မမှိတ်မသုန် ယုံကြည်ကြလျက်၊ ငြိမ်းချမ်းရေးရရန် အစွမ်းကုန် ကြိုးပမ်းအားထုတ်လျက်ရှိသော အချိန်ဖြစ်လေသည် ။ ဧကရာဇ်ဘုရင်နပိုလီယန် ကိုယ်တော်တိုင်လည်း 'အကြည်တော်မင်းမြတ်' ဟု အစချီလျက် မိမိသည် စစ်ထိုးခြင်းကို မလိုလားကြောင်း၊ အကြည်တော် အစဉ်သဖြင့် လေးမြတ်ချစ်ကြည်လျက်ရှိကြောင်း၊ မိမိတို့ နှစ်နိုင်ငံသည် မီးမသေ ရေမနောက်ရွှေတစ်ပြားကဲ့သို့ ရှိစေလိုသော ဆန္ဒရှိကြောင်း စသည် ဖြင့် ဖော်ပြကာ ရုရှားဘုရင် အလက်ဇန်းဒရားထံသို့ စာချွန်ပို့လိုက်သော ကာလလည်း ဖြစ်လေသည် ။ ဤသို့သံတမန်များက ငြိမ်းချမ်းရေးရရန် ကြိုးပမ်းလျက်၊ နပိုလီယန်ကိုယ်တိုင် စာချွန်များ ရေးသားပေးပို့လျက် ရှိသော်လည်း နပိုလီယန်သည် ရှေ့ကြောင်းချီ တပ်မတော်ကြီးရှိရာသို့ ထွက်ခွာလာခဲ့လေပြီ။ စခန်းထောက်တိုင်း၌ လည်း မိမိ၏ စစ်တပ်များကို အနောက်ဘက်မှ အရှေ့ဘက်သို့ အပြင်းချီတက်ရန် အမိန့်သစ်များ ထုတ်ပြန်လျက်ရှိလေပြီ။ နပိုလီယန်သည် လူပျိုတော်သားများ ၊ ကိုယ်ရံတော်တပ်များ ၊ အစောင့်တပ်များ ခြံရံလျက် မြင်းခြောက်ကောင်က ရထားကြီးကို စီးနင်းကာ ပိုဆင်၊

ဘွန်း၊ ဒန်းဇစ်၊ ကိုနစ်စဘတ်မြို့များကို ဖြတ်၍ လာခဲ့သည် တွင် ထိုမြို့များ သို့ ရောက်သည့် အခါတိုင်း မြို့သူမြို့သားများကလည်း နပိုလီယန်ကို သောင်းသောင်းဖြဖြ ကြိုဆိုခြင်း ပြုကြလေသည် ။

နပိုလီယန်၏ စစ်တပ်ကြီးသည် အနောက်မှ အရှေ့သို့ ချီတက်လျက်ရှိရာ နပိုလီယန်ကို သယ်ဆောင်သည့် စခန်းထောက်တိုင်း အသစ်လဲထားသော မြင်းခြောက်ကောင်က ရထားကြီးသည် လည်း အနောက်မှ အရှေ့သို့ပြေးလျက်ရှိလေသည် ။ ဇွန်လ ၁၀-ရက်နေ့တွင် နပိုလီယန်သည် ၎င်း၏ စစ်တပ်ကြီးနှင့် တွေ့ဆုံကာ မိမိအတွက် အဆင်သင့် ပြင်ဆင်ထားသော ဝီလကာဝစ်စကီတောအုပ်အတွင်းရှိ ပိုလန်မြို့စားကြီးတစ်ဦး၏ ပိုင်စားနယ်မြေပေါ်မှ စံအိမ်တွင် ညအိပ်တည်းခိုခြင်း ပြုလေသည် ။

နောက်တစ်နေ့တွင် နပိုလီယန်သည် ၎င်း၏ စစ်တပ်ကြီးကို မိလာခဲ့၍ ရထားငယ်တစ်စီးဖြင့် နီမင်မြို့သို့ ရောက်လာခဲ့၏။ ထို့နောက် ပိုလန်စစ်သူကြီးဝတ်စုံကို လဲလှယ်ဝတ်ဆင်ကာ မိမိ၏ တပ်များ နီမင်မြစ်အား ဖြတ်ကူးရမည့် နေရာတစ်နေရာ ရွေးချယ်ရန် မြစ်ကမ်းသို့ထွက်လာခဲ့လေသည် ။

နီမင်မြစ်၏ တစ်ဖက်ကမ်းသို့ မျှော်၍ အကြည့်လိုက်၍ စုရုံးလျက်ရှိသော ရုရှားကော့ဆက်မြင်းတပ်များ နှင့် တကွ မော်စကိုသို့သွားရာ လမ်းဖွေးဖွေးထင်လျက်ရှိသည့် ဆုံးစမမြင်သော ရုရှားမြေပြန့်လွင်ပြင်ကြီးကို မြင်လိုက်သည် တွင် နပိုလီယန်သည် စစ်ဗျူဟာဆိုင်ရာ စည်းကမ်းများ ၊ သံတမန်ဆိုင်ရာ စည်းကမ်းများအားလုံးကို ဦးခေါင်းထဲမှ ဖယ်ထုတ်လိုက်လျက် မိမိ၏ စစ်တပ်ကြီးကို အပြင်းချီရန် ချက်ချင်း အမိန့်ထုတ်ပြန် လိုက်လေသည် ။

ဤသို့ဖြင့် နောက်တစ်နေ့ နံနက်မိုးသောက်အလင်းသို့ ရောက်သည် နှင့် နပိုလီယန်၏ စစ်တပ်ကြီးသည် နီမင်မြစ်ကိုဖြတ်ကူးလာခဲ့လေသည်။

ဇွန်လ ၁၂ရက်နေ့ နံနက်စောစော၌ နပိုလီယန်သည် နီမင်မြစ်၏ မတ်စောက်သော လက်ဝဲဘက်ကမ်းထိပ်တွင် မိမိအတွက် နေ့ချင်းပြီး တည်ဆောက်ထားသော ယာယီတဲနန်းရှေ့သို့ ထွက်ရပ်လျက် ဝီလကာဝီစကီတောအုပ်တွင်းမှ အရှိန်ကြီးမားသော ရေစီးကြောင်းတစ်ခုသဖွယ် စီးထွက်၍ နီမင်မြစ်ကို ဖြတ်ကူးထားသော တံတားသုံးစင်းပေါ်သို့ စီးဆင်းလျက်ရှိသော မိမိ၏ တပ်များကို အဝေးကြည့်မှန်ပြောင်းတစ်လက်ဖြင့် လှမ်းကြည့်လျက် ရှိ၏။ မိမိတို့အား ဧကရာဇ်ဘုရင် နပိုလီယန်က ကြည့်လျက်ရှိသည် ဟု သိသည် နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ပြင်သစ်စစ်သည် တပ်သားများ သည် နပိုလီယန်ရှိရာ လက်ဝဲဘက် ကမ်းထိပ်ဘက်ဆီသို့ လှမ်းမျှော်ကြည့်ကြသည် တွင် ကမ်းပါးထိပ်ရှိ ယာယီတဲနန်းရှေ့ ကိုယ်ရံတော်များ နှင့် ခပ်လှမ်းလှမ်း အကွာ၌ ဝတ်ရုံအင်္ကျီရှည်ကြီးကို ဝတ်၍ ၊ ကြက်မောက်သဏ္ဍာန် ဦးထုပ်ကို ဆောင်းလျက် ရပ်နေသူတစ်ဦးကို မြင်ကြရသည့် အတွက် ဦးထုပ်များကို မြှောက်ကာ 'ဘုရင်ဧကရာဇ်မင်းမြတ် သက်တော်ရာကျော် ရှည်ပါစေ' ဟူသော အသံများ ဖြင့် အုန်းအုန်းကျွတ်ကျွတ်တော်လဲသကဲ့သို့ တစ်ခဲနက် ဟစ်အော်ကြွေးကြော်ကာ ကောင်းချီးဩဘာပေးလျက် ရှိလေသည် ။ ဤသို့ဖြင့် တပ်ဖျောက်ထားရာ ကျယ်ပြန့်လှသော ဝီလကာဝစ်စကီတောအုပ်အတွင်းမှ အဟု န်ပြင်းလှသော လူရေစီးကြောင်းကြီးသည် တစ်လှိုင်းပြီးတစ်လှိုင်း လှိုင်းချင်းစပ်အောင် လိမ့်ဆင်းလာကာ တံတားသုံးစင်းပေါ်တွင် တဝေါဝေါအော်မြည်ဖြတ်ကျော်၍ နီမင်မြစ်တစ်ကမ်းသို့ တရဟော

စီးဆင်းလျက်ရှိလေသည် ။

"ဗျို့ သွေးသောက်တို့ ၊ တိုက်ပွဲတိုက်ရတော့မယ်ဗျ၊ ကျုပ်တို့ ရဲ့ ဘုန်းတော်ကြီးလှသော ဘုရားကိုယ်တော်တိုင် ကွပ်ကဲတော်မူသည် ။ ဝမ်းသာစရာကြီးပဗျာ။ (ဘုရင်ဧကရာဇ်မင်းမြတ် သက်တော်ရာကျော်ရှည်ပါစေ။) ဟေ့ ကိုယ့်လူတို့ ၊ ဟောဒါ အာရှတိုက်ရဲ့ လွင်ပြင်ကြီးပဲကွ။ ရုရှားဆိုတဲ့ တိုင်းပြည်ကတော့ လားလားမျှ နေဖို့ ထိုက်တဲ့ တိုင်းပြည်တစ်ခု မဟုတ်ဘူး ကွ။ ဟေ့ ဗျူချေ၊ သွားနှင့် ပြီဟေ့။ မော်စကိုရောက်လို့ ရှိရင် မင်းဖို့ နန်းတော်တစ်ဆောင် အဆင်သင့်ပြင်ထားမယ်။ သိလား။ ဟေ့ကောင် ကမ်းထိပ်မှာ ရပ်နေတဲ့ ဘုန်းတော်ကြီးသော ဘုရားကို မြင်ရရဲ့ လား။ (ဘုရင်ဧကရာဇ်မင်းမြတ် သက်တော်ရာကျော် ရှည်ပါစေ။) ဟေ့ ကိုယ့်လူ ဂျီးရပ်၊ စစ်နိုင်လို့ ငါအိန္ဒိယဘုရင်ခံဖြစ်ရင် မင်းကို ကသ္မီယနယ်ကို အပိုင်စား ပေးသနားတော်မူမယ် ဟုတ်လား။ (ဘုရင်ဧကရာဇ်မင်းမြတ် သက်တော်ရာကျော်ရှည်ပါစေ။) ဟေးဟေး၊ ယောက်ျားဘသားကွ။ ကြည့်စမ်းဟေ့ ဟိုဘက်ကမ်းက ခွေးသားရုရှားကော့ဆက်တွေ အသားနီလန်အောင် ပြေးကုန်ပြီ။ (ဘုရင်ဧကရာဇ်မင်းမြတ် သက်တော်ရာကျော်ရှည်ပါစေ။) ဗျို့လူ ဘုန်းတော်ကြီးသောဘုရားကို မြင်ရရဲ့ လား။ ကျုပ်နားကနေကြည့်ရင် မြင်ရတယ်ဗျ။ (ဘုရင်ဧကရာဇ်မင်းမြတ် သက်တော်ရာကျော် ရှည်ပါစေ)"

လူတန်းစားအမျိုးမျိုး၊ အကျင့်စာရိတ္တအထွေထွေ၊ အသက်အရွယ် အစားစား ပါဝင်သည့် ပြင်သစ်တပ်သားများ သည် ဤသို့ တစ်ယောက်တစ်ပေါက် အော်ဟစ်ပြောဆိုလျက်ရှိကြ၍ ထိုပြောဆိုသံများ အကြားမှ ကြွေးကြော်သံများကလည်း

မဟာပထဝီမြေတုန်ဟည်းလုခမန်း၊ အံ့ဘနန်းမြည်ဟိန်းထွက်ပေါ်လျက်ရှိလေသည် ။ လူအမျိုးမျိုး၊ စာရိတ္တအထွေထွေ၊ အသက်အရွယ်အစားစားသော ကွဲပြားသော်လည်း ၎င်းတို့ အားလုံး၏ မျက်နှာများ ၌ကား အနှစ်နှစ် အလလက စောင့်ဆိုင်းရသော စစ်ပွဲကြီး စတင်ဖြစ်ပွားလာပြီဖြစ်သည့် အတွက် ဝမ်းမြောက်ကြည်နူးခြင်း၊ လက်ဝဲဘက်ကမ်းပါးစောက်ထိပ်၌ ပြာမွဲမွဲဝတ်ရုံအင်္ကျီကြီးကို ဝတ်၍ရပ်လျက်ရှိသည့် ဧကရာဇ်ဘုရင် နပိုလီယန်အား ကြည်ညိုလေးစားခြင်းစသည့် သဏ္ဌာန်တို့ ကို တညီတညွတ်တည်း ဖော်ပြလျက်ရှိကြလေသည် ။

ဇွန်လ ၁၃-ရက်နေ့၌ အမျိုးကောင်းလုသော အာရပ်မြင်းပုတစ်ကောင်ကို နပိုလီယန် ရှေ့မှောက်သို့ယူဆောင်လာကြလေသည် ။ နပိုလီယန်သည် အာရပ်မြင်းပုကလေးပေါ်သို့ တက်လိုက်ပြီးနောက် နီမင်မြစ်ကိုဖြတ်ကူးထားသည့် တံတားတစ်ခုပေါ်သို့ ဒုန်းစိုင်း၍ စီးလာခဲ့၏။ နပိုလီယန်အား ကောင်းချီးဩဘာပေးကြသော ပြင်သစ်တပ်သားများ၏ ကြွေးကြော်သံများကားပြတ်သည် ဟူ၍ မရှိဘဲနားကွဲလုမခန်းရှိလေသည် ။ မိမိအား ချစ်ကြည်လေးမြတ်၍ဟစ်ကြွေးကြသော ကောင်းချီးဩဘာသံများ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တားမြစ်ရန် မသင့်တော်သည့် အတွက်သာ နပိုလီယန်သည် ဤမျှအုန်းအုန်းမြည်သံ သောင်းသောင်းညံလျက်ရှိသော ဟစ်ကြွေးသံများကိုသည်းခံနေရခြင်း ဖြစ်သော်လည်း သွားလေရာရာတွင် ကြားနေရသောထိုကြွေးကြော်သံများ သည် ရှေ့ကြောင်းချီတက်စခန်းသို့ရောက်လာကတည်းက စဉ်းစားလျက်ရှိသော စစ်ရေးစစ်ရာကိစ္စများကိုဆက်လက်စဉ်းစားခြင်း မပြုနိုင်လောက်အောင် နပိုလီယန်ကို

အနှောင့်အယှက်ပေးလျက် ရှိကြလေ၏။ နပိုလီယန်သည် မြစ်ရေစီးထဲတွင် လှုပ်ရှားလျက်ရှိသော ယာယီသစ်တုံးတံတားကို မြင်းဖြင့် ဖြတ်ကျော်ကာ တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ကူးခဲ့၍ ဝဲဘက်တည့်တည့်သို့ ချိုးကာ ကော့ဗနိုသို့သွားသည့် ပေတစ်ရာလမ်းမဆီသို့ စီးလာခဲ့လေသည် ။ ၎င်း၏ ရှေ့၌ ကား အသက်ကိုမျှ မှန်မှန်မရှူနိုင်လောက်အောင် ပီတိဖြစ်လျက်ရှိကြသော ကိုယ်ရံတော်မြင်းတပ်သားများ သည် မြင်းများကို ကဆုန်ချစီးကာ အထွေးထွေးဖြစ်နေသော တပ်သားများအား ဘေးသို့ အဖယ်ခိုင်းရင်း လမ်းရှင်းလျက်ရှိကြ၏။ ကျယ်ပြန့်လှသော ဝိလိယ မြစ်ကမ်းသို့ ရောက်လာသောအခါ၌ နပိုလီယန်သည် မြစ်ကမ်းဘေးတွင် တပ်စွဲထားသော မိမိ၏ သစ္စာတော်ခံ ပိုလန်မြင်းတစ်ရင်း တစ်ရင်းအနီး၌ မြင်းကို ရပ်တန့်လိုက်သည် ။

"သတိ" ပိုလန်မြင်းတပ်သားများက တန်းစီ၍ အရိုအသေပြုလိုက်ပြီးနောက် နပိုလီယန်ကို သူ့ထက်ငါတိုးဝှေ့ကြည့်ကြ၏။

နပိုလီယန်သည် မြစ်အကြောအညာကို တိမ်းငဲ့ကြည့်လိုက်ပြီးနောက် မြင်းပေါ်မှ ဆင်းလျက် မြစ်ကမ်းရှိ သစ်တုံးတစ်တုံးပေါ်တွင် ထိုင်လိုက်၏။ နပိုလီယန်က လက်ဟန်ခြေဟန်ဖြင့် အချက်ပြလိုက်သည်နှင့် အခြွေအရံများက မှန်ပြောင်းတစ်လက်ကို လာရောက်ဆက်သကြ၏။ နပိုလီယန်သည် မိမိရှေ့တွင် အားရဝမ်းသာဖြင့် လာရောက်ဝပ်တွားပေးသော လူပျိုတော်သားတစ်ယောက်၏ ကျောကုန်းပေါ်တွင် မှန်ပြောင်းတင်၍ ဝိလိယ မြစ်တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ကြည့်လိုက်၏။ ထို့နောက် သစ်တုံးပေါ်တွင် ဖြန့်ခင်းထားသော မြေပုံတစ်ခုဖြင့် အလုပ်များလျက်ရှိသည် ။ နပိုလီယန်သည် မြေပုံကို ငုံ့ကြည့်လျက်ရှိရာ

ခေါင်းမမော့ဘဲ အနီးရှိ ကိုယ်ရံတော်နှစ်ဦးအား တစ်စုံတစ်ရာ ပြောဆိုလိုက်၏။ ကိုယ်ရံတော်တစ်ဦးသည် ပိုလန် မြင်းတပ်သားများ ထံသို့ မြင်းကို ဒုန်းစီး၍ ရောက် လာလေသည် ။

"ဘာလဲဗျ ဗိုလ်မှူး၊ ဧကရာဇ်ဘုရင်မင်းမြတ်က ဘယ်လို အမိန့်တော်ရှိလဲ" ပိုလန်မြင်းတပ်သားများ သည် မိမိတို့ ထံ ရောက်လာသော ကိုယ်ရံတော် ဗိုလ်မှူးအား တစ်ယောက်တစ်ခွန်း မေးမြန်းလျက်ရှိကြလေသည် ။

နပိုလီယန်၏ အမိန့်မှာ စည်းတိမ်ကိုရှာ၍ ဝိလိယမြစ်ကို ဖြတ်ကူးရန် ဖြစ်၏။ ရပ်ရည်ခံ့ညား၍ အသက်အတန်ကြီးပြီဖြစ်သော ပိုလန်မြင်းတပ်ဗိုလ်မှူးကြီးသည် မျက်နှာနီရဲလျက် ဝမ်းသာအားရဖြင့် မိမိနှင့် တကွ မိမိတို့ မြင်းတပ်သားများ သည် စည်းတိမ်ရာကို ရှာမနေတော့ဘဲ ရောက်သည့် နေရာမှ ပင် ဖြတ်ကူးရန် အသင့်ရှိကြောင်း၊ ဤသို့ ဖြတ်ကူးခြင်းကို ခွင့်ပြုပါမည်လောဟု ကိုယ်ရံတော် ဗိုလ်မှူးကိုမေးမြန်းခြင်း ပြုလေသည် ။ ဤသို့ မေးမြန်းရာတွင် ပိုလန်ဗိုလ်မှူးကြီး၏ မျက်နှာမှာ မြင်းစီးခွင့်တောင်းလျက်ရှိသော ကလေးသူငယ်တစ်ယောက်၏ မျက်နှာကဲ့သို့ မိမိတို့ အား ခွင့်မှ ပြုပါလေမည်လောဟု စိုးရိမ်သည့် အမူအရာတို့ ဖုံးလွှမ်းလျက်ရှိလေသည် ။ ထိုနောက် ဘုရင်ဧကရာဇ်မင်းမြတ် ရှေ့တော်မှောက်မှာ ပင် မြစ်တစ်ဖက်ကမ်းသို့ သက်စွန့် ကြိုးပမ်းကူးပြခြင်းဖြင့် မိမိတို့ ၏ ရဲစွမ်းသတ္တိကို ပြခွင့်ပြုပါရန် ကိုယ်ရံတော် တပ်မှူးအား တောင်းပန်လျက်ရှိ၏။ ဤတွင် ကိုယ်ရံတော် ဗိုလ်မှူးက ဘုရင်ဧကရာဇ်မင်းမြတ်သည် ဤသို့ သက်စွန့်ကြိုးပမ်း အမှုတော်ထမ်းခြင်းကို သဘောတော်မကျစရာ အကြောင်းမရှိကြောင်းဖြင့် ပြောဆိုလိုက်သည် ။

ကိုယ်ရံတော်ဗိုလ်မှူးက ဤသို့ပြောလိုက်သည် နှင့် တစ်ပြိုင်နက် မုတ်ဆိတ်မွေးရေးရေးရှိသော ပိုလန်ဗိုလ်မှူးကြီး၏ မျက်နှာမှာ ဝင်းထိန်သွားကာ ဓားကိုမြှောက်၍ ကိုင်လိုက်ပြီး 'သတိ' အနေအထား ရှိနေရန်နှင့် မိမိနောက်သို့ လိုက်လာရန် အမိန့်ပေးလိုက်လျက် မြင်းကို သံဆူးများ ဖြင့် ပေါက်ကာ မြစ်ထဲသို့ ဒုန်းစိုင်း၍ စီးသွားလေသည် ။ ပိုလန် မြင်းတပ်ဗိုလ်မှူးကြီးသည် တလှုပ်လှုပ်တရွရွ ဖြစ်လျက်ရှိသော မြင်းကို ဆောင့်၍ သံဆူးဖြင့် ပေါက်လိုက်ပြီးနောက် ရေထဲတွင် တစွက်စွက်စီးကာ ဝိလိယမြစ်၏ ရေစီးအသန်ဆုံးနှင့် အနက်ဆုံးသော နေရာဆီသို့ ရှေးရှုလာခဲ့၏။ ဤတွင် ရာပေါင်းများ စွာသော ပိုလန်မြင်းတပ်သားများ သည် လည်း ၎င်း၏ နောက်သို့ ဒုန်းစီး၍ လိုက်လာကြလေသည် ။ ဝိလိယ မြစ်လယ်ခေါင်၌ ကား နောက်ကျိညစ်ပတ်၍ အေးမြသောရေလျှဉ်သည် အဟု န်ပြင်းစွာ စီးဆင်းလျက်ရှိ၏။ ပိုလန်မြင်းတပ်သားများ သည် မြစ်ရေစီးကြောင့် မျောပါကြသည် ၌ တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် လှမ်း၍ ဆွဲ လျက်ရှိကြသည် ။ အချို့မြင်းများ နှင့် အချို့တပ်သားများ သည် ရေစီးတွင် စုံးစုံးနစ်မြုပ်ကြလျက်၊ အချို့ကား လျင်မြန်စွာစီးလျက်ရှိသည့် ရေစီးကြောင်းထဲတွင် ကူးခတ်လျက်၊ အချို့ကား ရုန်းကန်ကူးခတ်လျက်ရှိသော မြင်းများ ၏ လည်ဆံကို ဆွဲလျက်ဖြင့် သောသောရုတ်ရုတ်ဖြစ်လျက် ရှိကြလေသည် ။ ဤသို့ဖြင့် ပိုလန် မြင်းတပ်သားများ သည် ဝိလိယမြစ်၏ တစ်ဖက်ကမ်းကိုဖြတ်ကူးလျက်ရှိကြ၏။ ဤနေရာမှ မိုင်ဝက်ခန့်ဝေးသော မြစ်တစ်နေရာ၌ လွယ်လွယ်နှင့် ဖြတ်ကူးနိုင်သော ရေတံပြက်စည်းတိမ်တစ်ခု ရှိသော်လည်း မြစ်ကမ်းနဖူးထိပ်၌ နပိုလီယန်၏ မျက်စိရှေ့မှောက်တွင် ယခုကဲ့သို့ စွန့်စွန့်စားစား

ဖြတ်ကူးပြလိုကြသည့် အတွက် ဤသို့ ရေနက်မှ ဖြတ်ကူးကြခြင်းဖြစ်လေသည် ။ သို့ရာတွင် ကမ်းနဖူးရှိ သစ်တုံးပေါ်၌ ထိုင်လျက်ရှိသည့် နပိုလီယန်ကား ဤအခြင်းအရာကို စောင်းငဲ့ကြည့်ရှုခြင်းပင် မပြုချေ. ကိုယ်ရံတော်ဗိုလ်မှူးသည် နပိုလီယန်၏ အနီးသို့ ရောက်သောအခါ၌ အရှင့်အမှုတော်ကို သက်စွန့်ကြိုးပမ်းထမ်းဆောင်ကြသည့် ပိုလန်မြင်းတပ်သားများ အကြောင်းကို လျှောက်တင်ရန်အတွက် မျက်ရိပ်မျက်ကဲကိုကြည့်ကာ အခါအခွင့်ကို စောင့်ဆိုင်းလျက်ရှိ၏။ မီးခိုးရောင်ဝတ်စုံကြီးကို ဝတ်ထားသည့် လူပုကလေး နပိုလီယန်ကား ထိုင်ရာမှ ထကာ ဗိုလ်ချုပ်ဘာသီးယားကို ဆင့်ခေါ်၍ မြစ်ကမ်းပါးတွင် ခေါက်တုံ့ခေါက်ပြန် လျှောက်ရင်းက ညွှန်ကြားချက်များ ပေးလျက်ရှိလေသည် ။ တစ်ချက်တစ်ချက်၌ လည်း ဝိလိယမြစ်ရေစီးတွင် မိမိ၏ အာရုံကို ပျက်ပြားလောက်အောင် ကူးခပ်နစ်မြုပ်လျက်ရှိသော ပိုလန် မြင်းတပ်သားများကို နှစ်ခြိုက်ခြင်း မရှိဟန်ဖြင့် လှမ်း၍ ကြည့်လျက်ရှိလေသည် ။

အာဖရိကတိုက်မှ သည် အာရှတိုက်ရှိ လွင်ပြင်များ အဆုံး၊ ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းလုံးရှိ မည်သည့် နေရာတွင် မဆို မိမိ ကိုယ်ထင်ပြလိုက်သည် နှင့် တစ်ပြိုင်နက် များ စွာသော လူများ သည် စပါးကြီး အညို့ခံရသူပမာ ကိုယ့်အဖြစ်ကိုသော်မှ သတိမထားနိုင်ကြတော့ဘဲ မိမိအတွက် မည်သို့သော အသက်စွန့်ခြင်းမျိုးကိုမဆို ပြုလုပ်ရန် အဆင်သင့်ရှိကြသည် ဟု ယုံကြည်လျက်ရှိသော နပိုလီယန်အဖို့ ကား ပိုလန်မြင်းတပ်သားများ ၏ သက်စွန့်ကြိုးပမ်း အမှုတော်ထမ်းရွက်ခြင်းသည် အသစ်အဆန်း မဟုတ်တော့ချေ။ နပိုလီယန်သည် မိမိမြင်းကို

အယူလွှတ်လိုက်ပြီးနောက် မိမိစခန်းသို့ ပြန်လာခဲ့လေသည် ။

ဝိလိယမြစ်ထဲသို့ လှေသမ္ဗန်များ လွှတ်၍ ဆယ်စေသော်လည်း ပိုလန်မြင်းတပ်သား လေးဆယ်ခန့် ရေနစ်သေဆုံးကြ လေသည် ။ မြင်းတပ်သားအများ စုကား မိမိတို့ စတင်ထွက်ခွာသည့် ကမ်းဘက်သို့ ပြန်၍ ကူးခတ်လာကြ၏။ မြင်းတပ် ဗိုလ်မှူးကြီးနှင့် တပ်သားအချို့သာလျှင် တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ခဲယဉ်းစွာရောက်ရှိသွားကြလေသည် ။ မြင်းတပ် ဗိုလ်မှူးကြီးနှင့် တပ်သားများ သည် တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ရောက်သည် နှင့် စွတ်စိုလျက်ရှိသော အဝတ်အစားများ ဖြင့် စောစောကနပိုလီယန် ရပ်လျက်ရှိသော တစ်ဖက်ကမ်းနဖူးကို လှမ်းမျှော်ကြည့်ကာ "ဘုရင်ဧကရာဇ်မင်းမြတ် သက်တော်ရာကျော်ရှည်ပါစေ" ဟု အော်ဟစ်လျက်ရှိကြသော နပိုလီယန်ရှေ့တွင် မိမိတို့ ၏ သက်စွန့်ကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းအတွက် ဝမ်းမြောက်ဂုဏ်ယူလျက် ရှိကြလေသည် ။

ထိုနေ့ညတွင် နပိုလီယန်သည် အမိန့်ပြန်တမ်းနှစ်ရပ်ကို ထုတ်ပြန် လိုက်လေသည် ။ အမိန့်ပြန်တမ်းတစ်စောင်မှ ရုရှားပြည်တွင်းသို့ ရောက်လျှင် အဆင်သင့် သုံးစွဲနိုင်ရန်အတွက် ပြုလုပ်ထားသည့် ရုရှားငွေစက္ကူအတုများကို အမြန်ဆုံး ဖြန့်ဝေရန် အမိန့်ဖြစ်လျက်၊ အခြားအမိန့်ပြန်တမ်းတစ်စောင်ကား ပြင်သစ်စစ်တပ်ကြီးအား ထုတ်ပြန်သော အမိန့်များ နှင့် ပတ်သက်သည့် သတင်းစကားများ ပါသော စာများကို ယူဆောင်လာသူ မည်သူ့ကိုမဆို တွေ့ရှိပါက ချက်ချင်းပစ်သတ်ရန် အမိန့်ဖြစ်လေသည် ။ ဤအမိန့်ပြန်တမ်း နှစ်ရပ်ကို ထုတ်ပြန်ရာ၌ နပိုလီယန်သည် အချိန်ခြား၍ ထုတ်ပြန်ခြင်းဖြစ်ရာ ထိုအမိန့်ပြန်တမ်းနှစ်စောင် ထုတ်ပြန်သည့်

ကြားအချိန်၌ လိုအပ်ခြင်းမရှိဘဲ ဝိလိယမြစ်ကို ရေနက်မှ ဖြတ်ကူးသည့် ပိုလန်မြင်းတပ်ဗိုလ်မှူးကြီးအား အမြင့်ဆုံးသော ဘွဲ့တံဆိပ်ဖြစ်သည့် 'လီဂျင်းအော့ဖ် အော်နာ' ဘွဲ့ထူးကို ချီးမြှင့်ရန်လည်း သက်ဆိုင်ရာသို့ ညွှန်ကြားချက် ထုတ်ပြန် လိုက်လေသည် ။

ဘုန်းရှင်၊ ကံရှင်၊ ပါရမီရှင် မည်သည် မိမိပျက်စီးစေလိုသူတို့ အား ရူးသွပ်သော အပြုအမူတို့ ကို ပြုမူစေခြင်းဖြင့် ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်စေသည် ဟု ဆိုကြသည် မဟုတ်လော။

* * *

အခန်း(၃)

ထိုတောအတွင်း၌ ကား ရှရှားကေရာဇ် အလက်ဇန်းဒရားသည် ဝီလနာမြို့တွင် တစ်လတာမျှ စံမြန်းလျက်ရှိကာ ဗိုလ်ရှုသဘင်ခံခြင်း၊ စစ်အင်ကျင်းပွဲများ ပြုလုပ်ခြင်း စသည် တို့ ကို ဆောင်ရွက်လျက် ရှိလေသည် ။ ၎င်းတို့ အားလုံးကပင် စစ်ပွဲကြီး စတင်ဖြစ်ပွားလာတော့မည်ဟု မျှော်လင့်လျက် ရှိကြသော်လည်း စစ်တိုက်ရန် အဆင်သင့်မဖြစ်ကြသေးချေ။ အလတ်ဇန်းဒရားဘုရင်သည် စစ်ပွဲအတွက်ပြင်ဆင်ဖွယ်ရှိသည် တို့ ကို ပြင်ဆင်ရန် ပီတာစဘတ် ရွှေမြို့တော်မှ ဝီလနာမြို့သို့ ရောက်ရှိလာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သော်လည်း စစ်မှုရေးရာနှင့် ပတ်သက်သည့် စီမံကိန်းဟူ၍ လည်း မရှိသေးချေ။ ဗိုလ်ချုပ်၊ ဗိုလ်မှူး၊ စစ်မှူး၊ စစ်ကဲတို့ တင်ပြထားသည့် စစ်ဗျူဟာ စီမံကိန်းတို့ အနက် မည်သည့် စီမံကိန်းကို ချမှတ်ရမည်နည်းဟု စစ်ဦးစီးဌာနချုပ်တွင် ဝေခွဲမရဖြစ်လျက် ရှိခဲ့သည်မှာ လည်း တစ်လခန့်မျှ ကြာမြင့်ခဲ့လေပြီ။ စစ်ဦးစီးဌာနချုပ် အခြေစိုက်ရာ ဝီလနာမြို့ သို့ ရှရှားဘုရင်ရောက်လာသည့် အခါတွင် မူကား အခြေအနေမှာ ဆိုးသည် ထက်ဆိုးလာကာ ပို၍ ပင် ဝေခွဲမရအောင်ရှုပ်ထွေးလာတော့သည် ။ အနောက်ဘက်ကြောင်းချီ တပ်မတော်၊ တောင်ဘက်ကြောင်းချီ တပ်မတော်နှင့် အရန်တပ်မတော် စသည့် တပ်မတော်ကြီး သုံးခုစလုံး၌ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဘာကလေဒီတိုလီ၊

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဘာဂရေးရှင်းနှင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး တိုမာဆော့ဗ် စသဖြင့် စစ်သေပနာပတိများ အသီးသီးရှိကြသော်လည်း တပ်ပေါင်းစုံ စစ်သေနာပတိချုပ်ဟူ၍ ယခုတိုင် မရှိသေးချေ။ ဘုရင်မင်းမြတ်ကိုယ်တော်တိုင်ကလည်း တပ်ပေါင်းစုံ စစ်သေနာပတိချုပ်၏ အရာကို ယူခြင်းမပြုသေးချေ။

ထိုမျှမက ဝီလနာမြို့တွင် ဘုရင်ဧကရာဇ်မင်းမြတ် စံမြန်းတော်မူသည့် ကာလ ကြာညောင်းသည် နှင့် အမျှ စစ်ပြင်ဆင်မှုများမှာလည်း တစ်နေ့တစ်ခြား လျော့ပါးလျက် ရှိလေသည် ။ ဘုရင်မင်းမြတ်၏ အပါးတွင် ခစားလျက်ရှိသူအားလုံးမှာလည်း ဘုရင်မင်းမြတ်စိတ်လက်ကြည်သာခြင်း ရှိတော်မူရန်နှင့် တဖြည်းဖြည်းနီးကပ်လာသော စစ်ပွဲကြီး၏ အခြင်းအရာများအား မေ့ပျောက်စေရန်ကိုသာ အစွမ်းကုန် ကြိုးပမ်းအားထုတ်လျက် ရှိကြလေသည် ။

ဇွန်လထဲ၌ ပိုလန်မှူးမတ်ကြီးများ ၊ ရွှေနန်းတော် အမှုထမ်းများ နှင့် တကွ အလက်ဇန်းဒရား ဘုရင်မင်းမြတ်ကိုယ်တော်တိုင်တို့ သည် ကပွဲများ ၊ ဧည့်ခံပွဲများကို တစ်လှည့်စီ ကျင်းပလျက် ရှိခဲ့ရာမှ ပိုလန်ကိုယ်ရံတော် ဗိုလ်မှူးတစ်ဦးသည် မိမိတို့ ကိုယ်ရံတော် ဗိုလ်များကလည်း ဘုန်းတော်ကြီးလှသော ဘုရားကို ဂုဏ်ပြုသောအားဖြင့် ညစာစားပွဲကြီးတစ်ခုနှင့် ကပွဲကြီးတစ်ခု ကျင်းပရန် အကြံရ လာလေသည် ။ ၎င်း၏ အကြံကို အားလုံးသော ကိုယ်ရံတော် ဗိုလ်မှူးများကလည်း ထောက်ခံကြသည် ။ အလိုက်သိသော ဘုရင်မင်းမြတ်ကလည်း သဘောကြိုက်ညီတော်မူသည် ။ ဤသို့ဖြင့် ကိုယ်ရံတော် ဗိုလ်မှူးများအားလုံး အချိုးကျ ရန်ပုံငွေ ထည့်ဝင်ကြ၏။ ဘုရင်ဧကရာဇ်

အနှစ်သက်ဆုံးဟု ထင်ရသော အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ကိုလည်း အိမ်ရှင်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ရန် ဖိတ်ကြားထားကြ၏။ မြို့စားကြီး ဗိုလ်ချုပ်ဘင်နစ်ဆန်မှာ ဝီလနာနယ်တွင် မြေပိုင်ရှင်တစ်ဦး ဖြစ်သည့် အလျောက် ညစာစားပွဲနှင့် ကပွဲကျင်းပရန် မိမိ၏ ကျေးတောစံအိမ်ကို အသုံးပြုခွင့် ပေးထားလေသည် ။ ညစာစားပွဲ၊ ကပွဲနှင့် လှေပြိုင်ပွဲကို ဇွန်လ ၁၃-ရက်နေ့တွင် သတ်မှတ်လိုက်ပြီး မြို့စားကြီး ဘင်နစ်ဆန်စံရာ ကျေးရွာဖြစ်သည့် ဇာကရက်ရွာတွင် လည်း မီးရှူးမီးပန်းများ ပစ်ဖောက်ရန် သတ်မှတ်ထားလေသည် ။

နပိုလီယန်က နီမင်မြစ်ကို ဖြတ်ကူးရန် အမိန့်ပြန်တမ်း ထုတ်ပြန်၍ ၎င်း၏ တပ်ဦးများက ရုရှားကော့ဆက် မြင်းတပ်များကို မောင်းထုတ်ကာ ရုရှားနယ်စပ်ကို ကျော်ဖြတ်လာသည့် ဇွန်လ ၁၃-ရက်နေ့၌ ကား ရုရှားနိုင်ငံပြည့်ရှင်ဧကရာဇ်မင်း အလက်ဇန်းဒရားသည် မြို့စားကြီးဘင်နစ်ဆန်၏ ကျေးတောစံအိမ်၌ မိမိ၏ ကိုယ်ရံတော်ဗိုလ်မှူးများက ကျင်းပသော ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများ တွင် အချိန်ကုန်လျက်ရှိလေသည် ။

ကိုယ်ရံတော် ဗိုလ်မှူးတို့ ၏ ဧည့်ခံပွဲကား စည်ကားသိုက်မြိုက်လှပေ၏။ ဤကဲ့သို့သော ဧည့်ခံပွဲများကို အမြဲတက်ရောက်လေ့ရှိ၍ ကျွမ်းကျင်နှံ့စပ်သူများကမူ ဤမျှလောက် မိန်းမချော မိန်းမလှများ စုံစုံညီညီ တက်ရောက်သော ဧည့်ခံပွဲမျိုးကို တစ်ခါမျှ မတွေ့ဖူးသေးဟု စဉ်းစားထုတ်ဖော် ပြောဆိုခြင်း ပြုကြလေသည် ။ ပီတာစဘတ် ရွှေမြို့တော်မှ ဝီလနာမြို့သို့ ဘုရင်ဧကရာဇ်မင်းမြတ်ကို ခစားလိုက်ပါလာကြသော ရုရှား မြို့တော်သူများ အနက် မြို့စားကတော်ကလေး ဟယ်လင်သည် လည်း အပါအဝင် ဖြစ်လေသည် ။ မြို့စားကတော်ကလေး ဟယ်လင်မှာ

'ရှရှားအလှ' ဟု ခေါ်ကြသော ပြည့်ပြည့်ဝန်းဝန်း ရွှန်းရွှန်းစက်စက်ကြီးရှိသော အလှမျိုးကို ပိုင်ဆိုင်သူ ဖြစ်လေရာ ပိုလန်နန်းတွင်းသူတို့ ၏ အလှမှာ မြို့စားကတော် ဟယ်လင်၏ အလှနှင့် ယှဉ်လိုက်သောအခါတွင် ရာဟု ဖမ်းခြင်းခံရသော လဝန်းကဲ့သို့ မှေးမှိ န်လျက်ရှိလေ၏။ ဘုရင်သည် ဤသို့လျှင် ဝန်းဝန်းစက်စက်ကြီးလှသော မြို့စားကတော်လေး ဟယ်လင်ကို သတိပြုမိကာ ချီးမြှင့်ဂုဏ်ပြုသည့် သဘောဖြင့် တစ်ကြိမ် တွဲကတော်မူလေသည် ။

ဘိုးရစ်စ်သည် မိမိ၏ ဇနီးသည် ဂျူလီကို မော်စကိုတွင် ထားခဲ့သဖြင့် (၎င်း၏ စကားလုံးအတိုင်းပြောရလျှင်) လူပျိုတစ်ဦးဖြစ်လျက်ရှိ၏။ ထိုညကပွဲနှင့် ထမင်းစားပွဲသို့ ဘိုးရစ်စ်လည်း ရောက် လာလေသည် ။ ဘိုးရစ်စ်သည် ကိုယ်ရံတော် ဗိုလ်မှူးတစ်ယောက် မဟုတ်သည့် တိုင် ကပွဲရန်ပုံငွေသို့ ငွေအမြောက်အမြား ထည့်ဝင်ခဲ့လေသည် ။ ယခုအချိန်၌ ဘိုးရစ်စ်မှာ (တစ်ဦးတည်းသော အမွေခံသမီးဂျူလီနှင့် လက်ထပ်ခဲ့ပြီး ဖြစ်သည့် အလျောက်) အထက်တန်း လူကုံထံအသိုင်းအဝိုင်းသို့ ရောက်ရှိနေသော သူကြွယ်ကလေးတစ်ဦး ဖြစ်လျက်ရှိရကား မည်သူ၏ အရိပ်အာဝါသကိုမှ ခိုလှုံခြင်းပြုရန် မလိုတော့ဘဲ မိမိနှင့် ရွယ်တူ လူကုံထံ အသိုင်းအဝိုင်းနှင့် တန်းတူရည်တူ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံနိုင်သော အခြေသို့ ရောက်ရှိခဲ့ကလေပြီ။ ဘိုးရစ်စ်သည် မြို့စားကတော်လေး ဟယ်လင်နှင့် ကာလအတော်ကြာမျှ ကွဲကွာလျက်ရှိခဲ့ရာမှ ဝီလနာမြို့ ညှော့ခံပွဲတွင် ပြန်လည်ဆုံတွေ့ကြပြန်လေသည် ။ သို့ရာတွင် ယခုအကြိမ် တွေ့ဆုံကြသည့် အခါတွင် မူ မြို့စားကတော်ကလေး ဟယ်လင်မှာ များစွာအရေးကြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတစ်ဦး၏ အရေးပေးခြင်းကို

ခံလျက်ရှိသည့် အတွက်ကြောင့် တစ်ကြောင်း၊ ဘိုးရစ်စ်မှာ လည်း များ မကြာမီကမှ လက်ထပ်ပြီးခဲ့သည့် အတွက်ကြောင့် တစ်ကြောင်း သိပ်ဟောင်းကျွမ်းဟောင်းများ အဖြစ်သာ ဆက်ဆံခြင်း ပြုကြလေသည် ။

ညသန်းခေါင်အထိ ကပွဲမှာ ခြိမ့်ခြိမ့်သဲ စည်ကားလျက် ရှိလေသည် ။ မြို့စားကတော်ကလေး ဟယ်လင်သည် သင့်လျော်သည့် တွဲဖက်ကို ရှာမရနိုင်သည့် အတွက် ဘိုးရစ်စ်အား မိမိနှင့် အတူ ပိုလန် မာဇူကာ အကတစ်ချီလောက်ကခြင်းပြုရန် ဖိတ်ကြားလေသည် ။ ဘိုးရစ်စ်နှင့် မြို့စားကတော်လေး ဟယ်လင်တို့ မှာ တတိယမြောက်အတွဲ ဖြစ်၏။ ဘိုးရစ်စ်သည် မှန်သားကဲ့သို့ ပါးလွှာ၍ ရွှေပြောက်ရွှေမွမ်းတို့ ရေးခြယ်အပ်သော အနက်ရောင် မာရဘက် ဝတ်စုံအထက်မှ တင့်ရွှန်းစွာပေါ်နေသည့် ဟယ်လင်၏ ဖြူဖွေးဝင်းလက်သော ပခုံးသား များကို ငေးစိုက်လျက်ရှိရာမှ ၊ မြို့စားကတော်လေး ဟယ်လင်၏ သိပ်ဟောင်းကျွမ်းဟောင်းများ အကြောင်းကို ပြောဆိုလျက် ရှိရင်း မိမိတို့ ပွဲတက်ဆောင်ထဲတွင် ရောက်ရှိနေသည့် ဘုရင်မင်းမြတ်ကို မျက်ခြည်မပြတ် စူးစိုက်ကြည့်နေမိသည် ။ အလက်ဇန်းဒရား ဘုရင်မင်းမြတ်သည် တွဲကတော်မူခြင်း မပြုဘဲ၊ ပွဲတက်ဆောင်ဝ၌ ရပ်လျက် မိမိအနီးသို့ရောက်ရှိလာသော ပွဲကသူမောင်နှံများကို မင်္ဂလာနှုတ်ခွန်း ဆက်သတော်မူလျက်ရှိ၏။ အချိန်အခါနှင့် လိုက်အောင် မင်္ဂလာရှိသော စကားများကို မည်သို့မည်ပုံ မြွက်ကြားရမည်ကို သိသူမှာ လည်း အလက်ဇန်းဒရား ဘုရင်မင်းမြတ်တစ်ဦးတည်း ရှိသည် ဟု ထင်ရလေ၏။

ပိုလန် မာဇူကာအကက၍ မကြာမီ၌ ဘုရင်မင်းမြတ်၏ နောက်တော်ပါးတွင် အမြဲတစေ ခစားလိုက်ပါရသည့် တပ်ရေးဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဗလရှေသည် ဘုရင်မင်းမြတ်အပါးသို့

ရောက်လာကာ ပိုလန် ဂုဏ်သရေရှိ အမျိုးသမီးတစ်ဦးနှင့် စကားလက်ဆုံကျနေသော ဘုရင်မင်းမြတ်အနီးတွင် ရပ်လျက်ရှိခြင်းကို ဘိုးရစ်စ် မြင် လိုက်လေရာ တပ်ရေးချုပ် ဗလရှေ၏ အပြုအမူသည် ရွှေနန်းတော်၏ ခစားရိုး အစဉ်အလာများ နှင့် ညီညွတ်ခြင်း မရှိသည့် အတွက် ဆန်းလှချေ တကားဟု စိတ်ထဲတွင် အောက်မေ့လိုက်မိသည် ။ ပိုလန် အမျိုးသမီးနှင့် စကားပြောဆိုပြီးသည့် နောက်၌ အလက်ဇန်းဒရားဘုရင်သည် တပ်ရေးချုပ်ဗလရှေကို စူးစမ်းသော အကြည့်ဖြင့် ကြည့်တော်မူလိုက်သည် တွင် ကိစ္စအရေးတကြီး တွေ့ကြုံလာသောအခါများ ၌ တပ်ရေးချုပ်ဗလရှေ ဤသို့ ခစားတတ်ခြင်းကို သတိရလာသည့် အတွက် ပိုလန် အမျိုးသမီးဘက်သို့ ခေါင်းညွှတ်၍ နှုတ်ဆက်တော်မူပြီးနောက် တပ်ရေးချုပ် ဗလရှေ၏ လျှောက်တင်ချက်ကို ကြားနာပြီးသည့် ခဏချင်းအတွင်း၌ ဘုရင်ဧကရာဇ်၏ မျက်နှာတော်တွင် အံ့သြသော အမူအရာတို့ ရုတ်ခြည်းပေါ်လာကြ၏။ ဘုရင်မင်းမြတ်သည် တပ်ရေးချုပ်ဗလရှေကို လက်မောင်းမှ ဆွဲခေါ်ကာ ပွဲတက်ဆောင်အပြင်ဘက်သို့ ထွက်တော်မူ လာခဲ့ရာ တစ်ဖက်တစ်ချက်မှ မင်းပရိသတ်များက ခုနစ်ကိုက်မျှ ကျယ်သည် အထိ တိမ်းရှောင်လမ်းဖယ်၍ ပေးကြသည် ကိုပင် သတိထားတော်မမူချေ။ ဘုရင်မင်းမြတ်သည် တပ်ရေးချုပ် ဗလရှေနှင့် အတူ ရေးကြီးသုတ်ပျာ ထွက်တော်မူသွားသည် ကို မြင်လိုက်သည့် အခါ၌ အလွန်အမင်း တုန်လှုပ်ချောက်ချားလျက်ရှိသော စစ်ဝန်ကြီး အာရတ်ချေ့၏ မျက်နှာကို ဘိုးရစ်စ်မြင်လိုက်ရလေပြန်၏။ စစ်ဝန်ကြီး အာရတ်ချေ့သည် ဘုရင်မင်းမြတ်ကို လှမ်းကြည့်ပြီးနောက် ၎င်း၏ နီရဲသော နှာခေါင်းဖြင့် ချေဆတ်လိုက်လျက် ဘုရင်မင်းမြတ်က မိမိအား တစ်စုံတစ်ရာ

မိန့်ကြားတော်မူလေ မည်လော ဟူသော မျှော်လင့်ချက်မျိုးဖြင့် လူကြားထဲမှ ထွက်၍ ရှေ့တော်မှောက်သို့ ရောက်လာကာ စုံရပ်ခစားလျက်ရှိလေသည် ။ (စစ်ဝန်ကြီး အာရတ်ချေ့သည် တပ်ရေးချုပ်ဗလရှေအား မနာလိုဖြစ်လျက်ရှိ၍ အရေးကြီးဟန် တူသောသတင်းတစ်ရပ်ကို မိမိမှ တစ်ဆင့်မဟုတ်ဘဲ ဘုရင်မင်းမြတ်၏ ရွှေနားတော်သို့ တိုက်ရိုက်ရောက်ရလေခြင်းဟူ၍ လည်း စိတ်ထဲတွင် မကျေမနပ် ဖြစ်လျက်ရှိဟန်ကို ဘိုးရစ်စ် သတိပြုလိုက်မိသည် ။)

သို့သော်လည်း ဘုရင်မင်းမြတ်နှင့် တပ်ရေးချုပ်ဗလရှေတို့ သည် မိမိတို့ ရှေ့တွင် စုံရပ်နေသော စစ်ဝန်ကြီးအာရတ်ချေ့ကို သတိမထားမိကြဘဲ မီးပုံးများ တထိန်ထိန်ထွန်းညှိထားသော ပန်းခုံဘက်သို့ ထွက်သွားကြလေရာ စစ်ဝန်ကြီးအာရတ်ချေ့သည် ဓားလွယ်ကို လက်ဖနောင့်ဖြင့် အုပ်ကိုင်လျက် ပတ်ဝန်းကျင်ကို တင်းမာသော မျက်နှာထားဖြင့် လှည့်ကြည့်လိုက်ပြီးနောက် အလှမ်းနှစ်ဆယ်ကွာလောက်မှ နေ၍ လိုက်ပါသွားလေသည် ။

ပိုလန် မာဇူကာအကကို ကလျက်ရှိစဉ် ဘိုးရစ်စ်မှာ တပ်ရေးချုပ် ဗလရှေသည် မည်မျှအရေးကြီးသောကိစ္စကို လျှောက်တင်သည့် အတွက် ဘုရင်မင်းမြတ် ရာဇက္ကန္ဒြေ ပျက်သည် အထိ ဖြစ်ရလေသနည်း။ ထိုအခြင်းအရာကို သူများ တကာထက် ဦးဦးဖျားဖျားသိရန် မည်သို့ကြံစည်ရမည်နည်းဟု တစ်ချိန်လုံး တွေးတောနေမိသည် ။

ပိုလန်မာဇူကာ တီးကွက်တစ်မျိုး အပြောင်း၌ ဘိုးရစ်စ်သည် မြို့စားကတော်ကလေး ဟယ်လင်နားသို့ကပ်၍ မိမိသည် မြို့စားကတော်ကလေး ပေါ့တော်ကာနှင့် ခေတ္တ တွဲကဦးမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ မြို့စားကတော်ကလေးပေါ့တော်ကာသည်

ပြင်ဘက်စကြံသို့ ထွက်သွားသည် ထင်ကြောင်း တီးတိုးပြောဆိုကာ ပန်းခုံဘက်သို့ ထွက်သော တံခါးဝဆီသို့ မှန်ကူကွက်ပုံဖော်ထားသော သစ်သားတုံးကလေးများ ခင်းထားသည့် ကြမ်းပြင်ပေါ်မှ ခပ်သုတ်သုတ် လျှောက်လာခဲ့သည် တွင် ပန်းခုံ့ထဲမှ စကြံဘက်သို့ ပြန်လျှောက်လာကြသည့် ဘုရင်မင်းမြတ်နှင့် တပ်ရေးချုပ်ဗလရှေတို့ ကို မြင်လိုက်သည့် အတွက် ကိုယ်ရှိန်သတ်၍ ရပ်နေလိုက်သည် ။ ဘုရင်မင်းမြတ်နှင့် တပ်ရေးချုပ် ဗလရှေတို့ သည် တံခါးဝနားသို့ ရောက်လာကြ၏။ ဤတွင် ဘိုးရစ်စ်မှာ လည်း နောက်သို့ပြန်ဆုတ်ရန် အချိန်မရတော့သဖြင့် တံခါးပေါင်တွင် ကပ်၍ ရပ်လျက်က ခေါင်းငုံ့ခစားလျက် ရှိလေသည် ။

ဘုရင်ဧကရာဇ်မင်းမြတ်သည် မချေမငံ ရိုင်းပျစော်ကားခြင်း ခံရသူတစ်ဦးကဲ့သို့ ပြင်းစွာတုန်လှုပ်လျက် ပြောဆိုနေသံကို ကြားလိုက်ရ၏။

"အိမ်း၊ သင်းတို့ က စစ်ကြေညာခြင်းမပြုဘဲ ကျုပ်နယ်နိမိတ်သို့ ကျူးကျော်ထိပါးပြီ။ ကျုပ်နိုင်ငံတော်ထဲ၌ လက်နက်ကိုင် ရန်သူတစ်ဦးတစ်ယောက် ကျန်ရှိနေသရွေ့ ကျုပ် ငြိမ်းချမ်းရေး မလုပ်ပြီ"

ဘိုးရစ်စ်၏ စိတ်ထဲ၌ ကား ဘုန်းတော်ကြီးသောဘုရားသည် ဤစကားများကို ဝမ်းသာအားရ မိန့်တော်မူခြင်းဖြစ်သည် ဟု ထင်မှတ်မိ၏။ ဘုန်းတော်ကြီးသောဘုရားသည် မိမိ၏ သဘောထားကို ထုတ်ဖော်ပြောဆိုလိုက်ရသည့် အတွက် ကျေနပ်အားရသော်လည်း ဘိုးရစ်စ်ကြားသွားသည့် အတွက်မူကား ကျေနပ်တော်မူခြင်း ရှိဟန်မတူချေ။

"ဒီသတင်းကို မပေါက်ကြားစေနဲ့ ဦး" ဘုန်းတော်ကြီးသော ဘုရားက မျက်မှောင်ကုတ်၍ မိန့်တော်မူ၏။

ဘုန်းတော်ကြီးသော ဘုရားသည် မိမိကို ရည်ရွယ်၍ ပြောခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိလိုက်သည့် အတွက် ဘိုးရစ်စ်သည် မျက်လုံးမှိတ်ကာ ခေါင်းကို ဖြည်းညင်းစွာ ညိတ်ပြလိုက်သည် ။ ဘုရင်ဧကရာဇ်မင်းမြတ်သည် ပွဲတက်ဆောင်သို့ ပြန်၍ ဝင်တော်မူလာကာ နောက်ထပ် နာရီတစ်ဝက်မျှ စံတော်မူ၍ ယာယီတဲနန်းသို့ ပြန်ကြွသွားလေသည် ။

ဤသို့ဖြင့် နပိုလီယန်၏ ပြင်သစ်တပ်များ နီမင်ကို ဖြတ်ကျော်လာကြပြီ ဆိုသည့် သတင်းကို ဘိုးရစ်စ်သည် ဦးဦးဖျားဖျား ကြားခဲ့လေသည် ။ ဤသို့ ဦးဦးဖျားဖျားကြားခဲ့ရသည့် အတွက်ကြောင့် မိမိသည် အခြားသူများ မသိသော နိုင်ငံတော်၏ လျှို့ဝှက်အပ်ရာများကို အမြဲတမ်းသိသူတစ်ဦးဖြစ်ကြောင်းဖြင့် အချို့သော အရေးကြီးသည့် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ ရှေ့တွင် ဂုဏ်ယူနိုင်ခဲ့ကာ ဤနည်းများ ဖြင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်များ ၏ ရှေ့တွင် အထင်ကြီးစရာ လူတစ်ယောက်ဖြစ်လာခဲ့လေသည် ။

ယခုကဲ့သို့ ဝီလနာမြို့တွင် တစ်လကြာမျှ စစ်ပြင်ခြင်းမရှိဘဲ မေ့မေ့လျော့လျော့ နေကြချိန်၊ ကပွဲကြီးကျင်းပလျက်ရှိချိန်၌ ပြင်သစ်တပ်များ နီမင်မြစ်ကို ဖြတ်ကူး လာပြီဟူသော သတင်းစကားသည် လွန်စွာထိတ်လန့်ဖွယ်သော အမင်္ဂလာသတင်းကြီး ဖြစ်လေသည် ။ ဘုန်းတော်ကြီးသော ဘုရားသည် ထိုအ မင်္ဂလာသတင်းကို စတင်ကြားသိတော်မူသည့် အခါ၌ ဒေါသအမျက် ပြင်းစွာထွက်လျက် မိမိ၏ စိတ်တွင် ခံစားရသမျှကို

အပြည့်အစုံဖော်ပြသော အထက်ပါစကားလုံးများကို ချက်ချင်းတွေ့ရှိကာ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်း ပြု လိုက်လေရာ ထိုအချိန်မှ စ၍ ဤစကားလုံးများ သည် ထင်ရှားကျော်ကြား၍ လာခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်လေသည် ။ ထိုနေ့ည နာရီပြန်နှစ်ချက်တီးအချိန်ယာယီစံနန်းသို့ ပြန်ရောက်သည့် အခါတွင် ဘုရင်မင်းမြတ်သည် မိမိ၏ အတွင်းဝန်ရှိရှုကော့ဗ်ကို ရှေ့တော်သို့ ဆင့်ခေါ်တော်မူ၍ တပ်များ သို့ အမိန့်ပြန်တမ်းတစ်စောင်နှင့် စစ်သူကြီး မင်းသားကြီး ဆာလ်တီကော့ဗ်သို့ အမိန့်တော်ပြန်တမ်းတစ်စောင်ကို ချက်ချင်း ရေးသားစေ၏။ ရုရှားမြေပေါ်၌ လက်နက်ကိုင် ပြင်သစ်လူမျိုး တစ်ဦးတစ်ယောက် ရှိနေသမျှ မိမိသည် ငြိမ်းချမ်းရေး လုပ်မည်မဟုတ်ကြောင်းကိုလည်း ထည့်သွင်းဖော်ပြရန် မိန့်တော်မူလေသည် ။

နောက်တစ်နေ့၌ အောက်ပါရာဇသံကို နပိုလီယန်ထံ ပေးပို့ လိုက်လေသည် ။

ကြားရောက်လိုက်သည် နောင်တော် ပြင်သစ်ရွှေနန်းသခင် ဘုရင်မင်းမြတ်။

ငါတို့ ညီနောင်နှစ်ဦး သဟာယ မဟာမိတ်အဖြစ် ဆက်ဆံ ရင်းနှီးကြရာ၌ ငါ၏ ဘက်မှ သစ္စာစောင့်သိ ရှိသေခြင်းပြုသော်လည်း နောင်တော်၏ တပ်များ သည် ရုရှားနယ်စပ်ကို ထိပါးကျူးကျော်လာကြချေပြီ။ ဤအကြောင်းကို ယမန်နေ့က ငါကြားရသည် ။ ငါ၏ နယ်မြေကို နောင်တော်ကျူးကျော်ထိပါးခြင်းမှာ ခိုင်လုံသော အကြောင်းမရှိ။ နောင်တော့်ထံသို့ စေလွှတ်ထားသည့် ငါ၏ သံတော်ကြီး မင်းသားကြီး ကူရာဂင်က နေပြည်တော်သို့ ပြန်ရန်

နိုင်ငံကူးလက်မှတ် လျှောက်ထားတောင်းဆိုကြောင်း၊ ထိုသို့ ငါ့သံတော်ကြီးက နိုင်ငံကူးလက်မှတ် တောင်းဆိုချိန်မှ စ၍ ငါနှင့် စစ်ပြိုသော အခြေအနေသို့ ရောက်ပြီဟု နောင်တော် ယူဆလျက်ရှိကြောင်း ဖော်ပြထားသည့် ရွှေမြို့တော်ရှိ နောင်တော်၏ သံတော်ကြီးမြို့စားကြီးလောရစ်စတန်ထံမှ အမှာ စာချွန်လည်း ယခုပင် ငါ့လက်ဝယ်ရောက်ရှိသည် ။ ငါ၏ သံတော်ကြီးအား နိုင်ငံကူးလက်မှတ် ထုတ်ပေးရန် နောင်တော်၏ နိုင်ငံခြားရေးဝန် နယ်စားကြီးဘာဆာနိုက ငြင်းပယ်ရာ၌ တင်ပြသောအကြောင်းပြချက်များ သည် လည်း ခိုင်လုံခြင်းမရှိရုံမျှမက ဤသို့ တစ်ပြည့်တစ်ပြည် စစ်ခင်းကြရလောက်သော အကြောင်းများ မဟုတ်ဟု ငါထင်သည် ။ အမှန်အားဖြင့် ငါ၏ သံတော်ကြီးအား ဤတောင်းဆိုချက်မျိုးကို တောင်းဆိုရန် အခွင့်အာဏာအပ်နှင်းထားခြင်းမရှိ။ သို့မရှိကြောင်းကိုလည်း ငါ၏ သံတော်ကြီးက ဤတောင်းဆိုချက်ကို ပြုသည် ကြားလျှင်ကြားချင်း၊ ဤအပြုအမူမျိုးကို ငါလက်ခံတော်မမူဟု ငါ၏ သံတော်ကြီးကို မှာ ကြားပြီး ဖြစ်သည် ။ ထိုမျှမက နောင်တော်၏ ရွှေနန်းတွင် ငါ၏ သံတော်ကြီးအဖြစ် ဆက်လက်နေထိုင်ရန်လည်း အမိန့်စာချွန် ထုတ်ပြန်ပြီးဖြစ်သည် ။ သို့စင်လျက် ငါ့နယ်မြေကို နောင်တော်ကျူးကျော်ထိပါးခြင်းကား ငါ့၌ တာဝန်မရှိပြီ။ ဤသို့သော အထင်လွဲမှုကြောင့် ငါတို့ နှစ်ပြည်ထောင် ဗိုလ်ပါရဲမက်တို့ သွေးချောင်းစီးစေလိုသော ဆန္ဒမရှိရိုးမှန်၍ ၊ နောင်တော်၏ တပ်များကို ရုရှားမြေပေါ်မှ ဆုတ်ခွာပေးရန် သဘောတူက ပြီးခဲ့သော ကိစ္စများကို ငါသင်ပုန်းချေမည်။ ထိုအခါ၌ ငါတို့ ညီနောင်နှစ်ဦး ချစ်ကြည်ကြ၍ သဟာယ မဟာမိတ်များ ဖြစ်လျက် ငါတို့ တစ်စုံတစ်ရာတာဝန်မရှိဘဲ အကြောင်းမဲ့ ပေါ်ပေါက်လာသော နောင့်တော်တပ်များ ၏

ကျူးကျော်ထိပါးခြင်းကို တွန်းလှန်ရသည့် အခြေသို့ ငါရောက်ရတော့မည်။ ငါတို့ မင်းဧကရာဇ်နှစ်ပါး အမျက်ရှိ၍ ရန်စစ်ကြီးစွာ ဖြစ်သောကာလ ရဲမက်ဗိုလ်ပါတို့ နှင့် တကွ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့ တောင်လဲရာ ပြက်ပြတ်ဘိသို့ ကြီးစွာသော ဘေးဘယ ရောက်ကြလိမ့်မည်။ ယခုအထိကား လူ့ဇာတ် လူ့အန္တယ်ကြီးကို နောက်ထပ် ရန်စစ်ကြီးတစ်ခုမှ ကင်းဝေးစေရေးသည် နောင်တော်၏ အပေါ်၌ သာ တည်သေးကြောင်းကို သိစေအပ်သည် နောင်တော်မင်းမြတ်။ (ပုံ)ညီတော် အလက်ဇန်းဒရား ဘုရင်မင်းမြတ်။

* * *

အခန်း(၄)

ဇွန်လ ၁၄-ရက်နေ့ နံနက် နှစ်ချက်တီးအချိန်၌ အလက်ဇန်းဒရား ဘုရင်မင်းမြတ်သည် တပ်ရေးချုပ် ဗလရှေကို ရှေ့တော်သို့ ဆင့်ခေါ်တော်မူ၍ နပိုလီယန်ထံ ပေးသည့် ရာဇသံကို ဖတ်ပြကာ ထိုရာဇသံကို ယူဆောင်လျက်ပြင်သစ်ဧကရာဇ်မင်းထံ ကိုယ်တိုင်ဝင်ရောက် ဆက်သရန် အမိန့်တော် မှတ်လိုက်၏။ တပ်ရေးချုပ် ဗလရှေအား ရာဇသံကို ပေးအပ်စဉ်၌ လည်း ရုရှားမြေပေါ်တွင် လက်နက်ကိုင် ရန်သူတစ်စုံတစ်ယောက် ရှိနေသမျှ မိမိသည် ငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးမည် မဟုတ်ကြောင်းဖြင့် ထပ်လောင်းမိန့်ကြားကာ ဤအကြောင်းကိုလည်း နပိုလီယန်အား လျှောက်တင်ရန် မှာကြားတော်မူလိုက်၏။ အလက်ဇန်းဒရား ဘုရင်မင်းမြတ်သည် ဤစကားလုံးများကိုကား ရာဇသံထဲတွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြခြင်း မပြုလိုက်ချေ။ အကြောင်းမူကား ယခုကဲ့သို့ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် ပြေငြိမ်းရန် နောက်ဆုံးတစ်ကြိမ် ကြိုးစားလျက်ရှိသည့် အချိန်တွင် ဤစကားများကို သုံးနှုန်းလိုက်ခြင်းသည် မိမိအနေဖြင့် ဉာဏ်အမြော်အမြင်ကင်းမဲ့ရာ ရောက်ခြင်းသာ ဖြစ်လိမ့်မည်ကို ရာဇပရိယာယ် ကြွယ်ဝသူပီပီ သိမြင်သောကြောင့် ဖြစ်လေသည် ။ သို့ရာတွင် နပိုလီယန်ထံသို့ ဤစကားလုံးများ အတိုင်း နှုတ်မှ လျှောက်တင်ရန်ကိုကား ဗလရှေကို အတိအလင်း ညွှန်ကြားတော်မူ

လိုက်လေသည် ။

တပ်ရင်းချုပ်ဗလရှေသည် ကော့ဆက်မြင်းတပ်ဗိုလ်နှစ်ဦးနှင့် ခရာကိုင် တပ်ဗိုလ်တစ်ဦးကို ခေါ်လျက်ဇွန်လ ၁၄-ရက်နေ့ နံနက်အကူး၌ စခန်းမှ ထွက်လာခဲ့ရာ ရုရှားနိုင်ငံဘက် နီမင်မြစ်ကမ်းပေါ်ရှိ ရိုင်ကွန်တီ ရွာကလေးတွင် အခြေစိုက်ထားသည့် ပြင်သစ်ရှေ့ပြေးကင်းစခန်းသို့ လင်းလတ်ချိန်တွင် ရောက်ရှိခဲ့လေသည် ။ ရှေ့ပြေးကင်းစခန်းသို့ အရောက်၌ ပြင်သစ်မြင်းတပ် ကင်းစောင့်များက တပ်ရေးချုပ် ဗလရှေကို ရပ်တန့်ရန် အော်ဟစ်အမိန့်ပေးလိုက်သည် ။ တပ်ရေးချုပ် ဗလရှေသည် ချက်ချင်းရပ်တန့်ခြင်း မပြုသေးဘဲ ဇက်ကိုဆွဲ၍ တစ်လှမ်းချင်းစီးလာခဲ့၏။

ပြင်သစ်အရာခံဗိုလ်ကလေးသည် မျက်မှောင်ကုတ်ကာ ပြင်သစ်ဘာသာဖြင့် ဆဲရေးတိုင်းထွာခြင်းပြု၍ တပ်ရေးချုပ် ဗလရှေ၏ ဘက်သို့ မြင်းကို ဦးတည်ပေးလိုက်လျက် တည့်တည့်ကြီး စီးလာခဲ့ပြီးနောက် ခါးမှ ဓားလွယ်ကို လက်ဖြင့် ဆုပ်ကိုင်ထားရင်း အရပ်ခိုင်းသည် ကို မရပ်ခြင်းမှာ နားပင်း၍ လောဟု ရုရှားဗိုလ်ချုပ်ကို မချေမငံ အော်ဟစ်မေးမြန်းလိုက်၏။ တပ်ရေးချုပ် ဗလရှေက မိမိ မည်သူမည်ဝါ ဖြစ်ကြောင်းကို ထုတ်ဖော်ပြောဆိုလိုက်သည် ။ ပြင်သစ်အရာခံဗိုလ်ကလေးသည် တပ်ရေးချုပ် ဗလရှေကို အရေးမစိုက်ဟန်ဖြင့် ၎င်းတို့ ၏ တပ်ရင်းကိစ္စများကို သွေးသောက်များ နှင့် ပြောဆိုလျက်ရှိလေသည် ။ ဗလရှေသည် အမြင့်ဆုံးသော တန်ခိုးအရှိန်အစော်နှင့် အခွင့်အာဏာကို ရရှိသည့် တပ်ရေးချုပ်ရာထူး၌ အမှုထမ်းခဲ့သည် မှာ ကြာခဲ့ပြီ ဖြစ်၏။ လွန်ခဲ့သည့် သုံးနာရီခန့်ကလည်း ဘုန်းတော်ကြီးလှသော ဘုရားကိုယ်တိုင်က

အရေးတယူ ဆက်ဆံပြောဆိုခြင်းကို ခံခဲ့ရသူ ဖြစ်၏။ ထိုမျှမက မင်းမူတော်ထမ်း သက်တမ်းတစ်လျှောက်၌ မိမိ၏ ရာထူး ဌာနန္တရနှင့် ထိုက်တန်သော ရိုသေလေးမြတ်ခြင်းကို ခံယူရရှိခဲ့သည့် ပု ဂ္ဂို လ် တ စ် ဦး လ ည်း ဖြစ်၏။ သို့စင်လျက် မိမိအပေါ်၌ ရန်သတ္တရုပြုရုံမျှမက မခန့်မညား မလေးမစား ရိုင်းပျစော်ကားစွာ အဓမ္မနည်းသုံး၍ ရပ်တန့်စေခြင်းမျိုးကို မိမိတို့ ပိုင်နက်ဖြစ်သော ရှရှားနယ်မြေပေါ်တွင် တွေ့နေရခြင်းကား ခံပြင်းစရာကောင်းလှဘိသည် ဟု တွေးလျက် ရှိလေသည် ။

နေလုံးကြီးသည် အရှေ့ဘက် တိမ်တိုက်များ အကြားမှ ထွက်ပြူစ ပြုခဲ့လေပြီ။ နံနက်ခင်း လေပြည်ကလည်း နှင်းနံ့သင်းလျက် လတ်ဆတ်လှသည် ။ စားကျက်သို့ ထွက်လာကြသော နွားမောင်းသံများကို ရွာလမ်းတစ်လျှောက်ဆီမှ ကြားရ၏။ လယ်ကွင်းများ အထက်၌ ကား ရေမျက်နှာပြင်ပေါ်သို့ ရေပလုံကလေးများ တစ်လုံးပြီးတစ်လုံး တက်လာသကဲ့သို့ မိုးယံထက်သို့တက်လာသော မိုးစွေငှက်ကလေးများ ၏ မြည်ကြူးသံတို့ သည် စီစီညံလျက် ရှိ၏။

တပ်ရေးချုပ်ဗလရှေသည် ပတ်ဝန်းကျင် ဩကာသ လောက၏ ရှုခင်းကို ငေးမောကာ ရွာထဲမှ ထွက်လာမည့် ပြင်သစ်တပ်ဗိုလ်တစ်ဦးကို စောင့်ဆိုင်းလျက်ရှိ၏။ တပ်ရေးချုပ် ဗလရှေ၏ နောက်တွင် ပါလာသည့် ရှရှားကော့ဆက်မြင်းတပ်ဗိုလ်နှစ်ဦး၊ ခရာကိုင် တပ်ဗိုလ်တစ်ဦးတို့ သည် ပြင်သစ်မြင်းတပ်ဗိုလ်များ နှင့် တစ်ဦးကိုတစ်ဦး တိတ်ဆိတ်စွာ အကဲခတ်ကြည့်လျက် ရှိကြ၏။

ပြင်သစ် မြင်းတပ်ဗိုလ်မှူးကြီး တစ်ယောက်သည် ယခုမှ အိပ်ရာမှ နိုးလာသည့် လက္ခဏာဖြင့် မြင်းတပ်ဗိုလ်ကလေးနှစ်ဦး လိုက်ပါလျက် လှပချောမွေ့သော ဖောင်းဝတ်ပြာရောင် မြင်းကြီးကိုစီးကာ ရွာမှ ထွက်လာလေသည် ။ မြင်းတပ်ဗိုလ်မှူးကြီးသည် လည်းကောင်း၊ မြင်းတပ်ဗိုလ်ကလေးနှစ်ဦးသည် လည်းကောင်း၊ မြင်းကြီးများ သည် လည်းကောင်း သပ်ရပ်ခန့်ညားလှပေ၏။

ထိုအချိန်ကား စစ်ဦးကာလဖြစ်လျက် တပ်ဗိုလ်တပ်သားအားလုံးသည် ငြိမ်းချမ်းရေးကာလ စစ်ဗျူဟာသဘင်ခင်းကျင်းစဉ်ကဲ့သို့ စစ်ဝတ်စစ်စား အဆောင်အယောင် အခမ်းအနားတို့ ဖြင့် သပ်ရပ်သန့်ရှင်းစွာ ရှိကြ၏။ သို့ရာတွင် စစ်ဦးကာလမျိုး၌ ဖြစ်ပေါ်လေ့ရှိသည့် ဓမ္မတာအတိုင်း စစ်မာန်တက်ခြင်း၊ မြူးကြွခြင်း၊ စိတ်အားထက်သန်ခြင်းစသည့် အရိပ်အယောင်များ သည် ၎င်းတို့ ၏ စစ်ဝတ်စုံများ ပေါ်၌ ယှက်သန်းလျက် ရှိကြလေသည် ။

ပြင်သစ်မြင်းတပ်ဗိုလ်မှူးကြီးသည် သမ်းဝေတော့မည်ပြုပြီးမှ ချုပ်တည်းထားလိုက်သည် ။ ပြင်သစ်မြင်းတပ်ဗိုလ်မှူးကြီးမှာ ယဉ်ကျေးဖွယ်ရာခြင်းရှိလျက် တပ်ရေးချုပ်ဗလရှေ၏ အရေးတကြီးလာရောက်ခြင်းကိုလည်း ကောင်းစွာနားလည်သူ ဖြစ်၏။ ပြင်သစ်မြင်းတပ်ဗိုလ်မှူးကြီးသည် တပ်ရေးချုပ် ဗလရှေကို ရှေ့ပြေးကင်းတပ်သားများ ရှေ့မှ ဖြတ်၍ ရှေ့ပြေးကင်းစခန်းနောက်ရှိ ပြင်သစ်စစ်ကြောင်းထဲသို့ ခေါ်ဆောင်လာခဲ့လျက် ပြင်သစ် ဧကရာဇ်မင်းမြတ်မှာ ဤနေရာမှာများ စွာ မကွာဝေးလှသော တစ်နေရာတွင် စံမြန်းလျက်ရှိသည် ဟု မိမိယူဆကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ပြင်သစ်ဘုရင်မင်းမြတ်ထံ ဝင်ရောက်ခစားလိုသော တပ်ရေးချုပ်၏

ဆန္ဒသည် လည်း မကြာမီ ပြီးမြောက်ဖွယ်ရှိကြောင်းဖြင့် ပြောဆိုခြင်း ပြုလေသည် ။

ဤသို့ဖြင့် တပ်ရေးချုပ် ဗလရှေနှင့် ပြင်သစ်မြင်းတပ် ဗိုလ်မှူးကြီးတို့ အဖွဲ့သည် ရိုင်ကွန်တီရွာထဲမှ ဖြတ်၍ လာခဲ့ကြ၏။ လှန်ကြိုးများ ဖြင့် လှန်ထားသော ပြင်သစ်မြင်းတပ်မှ မြင်းများကိုလည်းကောင်း၊ မိမိတို့ ၏ မြင်းတပ် ဗိုလ်မှူးကြီးအား အရိုအသေပေးရင်း တပ်ရေးဗိုလ်ချုပ်ဗလရှေနှင့် အဖွဲ့၏ ရုရှားစစ်ဝတ်စုံများကို အထူးဆန်းသဖွယ် ငေးကြည့်လျက်ရှိကြသည့် ကင်းစောင့်တပ်သားများကိုလည်းကောင်း ဖြတ်ကျော်ခဲ့လျက် ရွာ၏ အခြားဘက်အစွန်းသို့ ရောက်လာခဲ့ကြသည် ။ ပြင်သစ် မြင်းတပ်ဗိုလ်မှူးကြီးက တပ်မကြီးကို ဦးစီးကွပ်ကဲသည့် တပ်မကြီးမှူးမှာ ဤရွာမှ ငါးရာတွင်းခန့် ကွာဝေးသော စခန်းတွင် ရှိကြောင်း၊ တပ်မကြီးမှူးက တပ်ရေးချုပ် ဗလရှေအား ကြိုဆိုကာလိုရာခရီးသို့ လိုက်ပို့လိမ့်မည် ဖြစ်ကြောင်းဖြင့် ပြောပြခြင်းပြု၏။

ယခုအချိန်၌ နေမင်းမှာ လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ်ကြီး ထွက်ပေါ် လာပြီဖြစ်လျက် နေခြည်များ သည် တောက်ပစိမ်းစိုသော တောအုပ်များ ပေါ်တွင် ဖြာကျလျက်ရှိလေသည် ။

ပြင်သစ် မြင်းတပ်ဗိုလ်မှူးကြီးနှင့် တပ်ရေးချုပ်ဗလရှေတို့ အဖွဲ့သည် တောင်ကမူကလေးတစ်ခုပေါ်သို့ တက်လာခဲ့ကြ၍ တောထမင်းဆိုင်ကလေးတစ်ခုကို လွန် လာပြီးသည့် တစ်ခဏ၌ မိမိတို့ ထံသို့ ရှေးရှုလာနေသော မြင်းကိုယ်စီနှင့် လူတစ်စုကို မြင်လိုက်ရ၏။ မြင်းကိုယ်စီနှင့် လာသူတစ်သိုက်၏ ရှေ့ဆုံး၌ ဦးထုပ်တွင်

ငှက်တောင်များကို အပြည့်စိုက်ထားကာ နက်မှောင်ရှည်လျားသော ဆံပင်များ ပခုံးပေါ်ထိ ပုံ့ဝဲလျက်ရှိသည့် အရပ်ခပ်မြင့်မြင့်လူတစ်ယောက်သည် နေရောင်ထဲတွင် ပြိုးပြိုးပြက်ပြက် အရောင်တလက်လက်ထွက်လျက်ရှိသော တင်ရမ်းကကြိုးတန်ဆာတို့ ဆင်ယင်ထားသည့် အုန်းခွံနက်ရောင်မြင်းကြီး တစ်ကောင်ကို စီးလာ၏။ ထိုလူသည် အနီရောင်ဝတ်ရုံဖားဖားကြီးကို ခြုံထားလျက် ခြေနင်းကွက်နင်းထားသည့် ခြေထောက်များကို ပြင်သစ်ဟန်ပါပါဖြင့် ရှေ့သို့ ဆန့်တန်းထားကာ တပ်ရေးချုပ် ဗလရှေထံသို့ မြင်းကို အသားကျစီး လာလေရာ ၎င်း၏ ဦးထုပ်မှ ငှက်တောင်များ သည် လှုပ်ယမ်းလျက်ရှိ၍ ဝတ်ဆင်ထားသည့် ရတနာများ နှင့် ရွှေစလွယ်ကြီးသည် ဇွန်လ၏ တောက်ပသောနေရောင်ထဲတွင် တဝင်းဝင်း တလျှပ်လျှပ် တောက်လျက်ရှိကြလေသည် ။

လက်ဝတ်တန်ဆာများ ၊ ငှက်တောင်များ ၊ ပုလဲသွယ်များ နှင့် ရွှေချည်ထိုး ဝတ်ရုံကြီး စသည် တို့ ကို ဝတ်ဆင်လျက် မိမိထံသို့ ဇာတ်မင်းသားဟန် လေးနက်တင်းမာသော မျက်နှာထားဖြင့် အသားကျ၍ စီးလာသော ထိုမြင်းစီးယောက်ျားသည် တပ်ရေးချုပ် ဗလရှေနှင့် မြင်းနှစ်လျားအကွာသို့ ရောက်လာသည် ၌ ပြင်သစ်မြင်းတပ်ဗိုလ်မှူးကြီး ဂျူလနာက တပ်ရင်းချုပ် ဗလရှေအနီးသို့ကပ်ကာ ထိုသူမှာ 'နေပြည်တော် ဘုရင်မင်းမြတ်'ဖြစ်ကြောင်း ရိုသေစွာပြောဆိုလိုက်၏။ 'နေပဲဘုရင်' ဟု အခေါ်ခံရသူကား အခြားသူမဟုတ်။ ပြင်သစ်ဗိုလ်ချုပ်မူးရတ်ပေတည်း။ မူးရတ်သည် မည်သို့မည်ပုံ နေပဲပြည်၏ ဘုရင်ဖြစ်လာသည် ဟု မသိရသော်လည်း နေပဲပြည်၏ ဘုရင်မင်းမြတ်အဖြစ်

တန်ခိုးထွားလျက်ရှိကာ ၎င်းကိုယ်တိုင်ကလည်း မိမိသည် မင်းစဉ်မင်းဆက် ဆင်းသက်လာသော နေပဲပြည်၏ နန်းစဉ်နန်းရိုး ဘုရင်တစ်ဆူသဖွယ် ထင်မှတ်လျက်ရှိလေသည် ။ ထို့ကြောင့် လည်း မူးရတ်သည် ခါတိုင်းထက် လေးနက်တင်းမာသော မျက်နှာထားနှင့် တကွ ခါတိုင်းထက် အရေးကြီးသော အမူအရာကို ဆောင်ထားခြင်းလည်း ဖြစ်လေသည် ။ မူးရတ်သည် မိမိကိုယ်ကို နန်းစဉ်နန်းဆက် ဆင်းသက်လာသော နေပဲပြည်၏ ဘုရင်ဟု ယူဆသည့် နေရာ၌ မည်မျှလောက် ဘဝင်မြင့်လျက်ရှိသနည်းဟု မူ နေပဲမှ စစ်မြေပြင်သို့ ထွက်ခွာခါနီးတွင် အီတလီမြို့သူမြို့သားများအား လမ်းတစ်ဖက်တစ်ချက်တန်းစီရပ်စေလျက် 'ဘုရင်မင်းမြတ် သက်တော်ရာကျော်ရှည်ပါစေ' ဟု ကောင်းချီးသြဘာပေးစေရန် စီမံသည် အထိ ဖြစ်လာခဲ့လေသည် ။ မိမိ၏ ဇနီးနှင့် အတူ မြို့မှ အထွက် ဤသို့အီတလီမြို့သူမြို့သားများက ကောင်းချီးသြဘာပေးကြသော အခါ၌ ကား မူးရတ်၏ ဘဝင်ခိုက်ခြင်း၊ ပီတိလွှမ်းခြင်းများ သည် ဆိုစရာမရှိတော့ပြီ။ မူးရတ်သည် ကောင်းချီးသြဘာသံများကို ကြားသောအခါတွင် ဇနီးသည် ဘက်သို့ လှည့်လျက် 'အိမ်း၊ သနားစရာပေပဲ။ ငါကိုယ်တော်မြတ် စစ်မြေပြင်ကို ချီတက်တော်မူရင် အဖမဲ့သား ရေနည်းငါးပမာ ခိုကိုးရာမဲ့ ကျန်ခဲ့ကြရှာပေတော့မယ် 'ဟူ၍ ပင် မိန့်မြွက်တော်မူသော ဟူသတတ်။

မူးရတ်သည် မိမိကိုယ်မိမိ နေပဲပြည်၏ ဘုရင်ဟု ဘဝင်မြင့်လျက် ရှိသည် ဖြစ်၍ မိမိစစ်မြေပြင်သို့ ထွက်လာခဲ့ခြင်းကြောင့် ယခုအချိန်၌ သစ္စာတော်ခံ အီတလီလူမျိုးတို့ သည် ကြီးစွာ ယူကျုံးမရဖြစ်လျက် ရှိကြမြဲမည်ဟု အထင်ရောက်ကာ အီတလီပြည်သားတို့ အား မဟာသနားဂရုဏာဖြစ်လျက် ရှိလေသည် ။ သို့ရာတွင် ပိုလန်ပြည်

ဒန်းဇစ်မြို့၌ နပိုလီယန်နှင့် နောက်ဆုံးတွေ့ခဲ့၍ ယောက်ဖတော်၊ သင့်အား နေပဲပြည်၏ ဘုရင်အဖြစ် ငါခန့်အပ်တော်မူသည် ။ သို့ရာတွင် သင်၏ နည်းအတိုင်း အုပ်ချုပ်ခြင်းမပြုမူ၍ ငါ၏ နည်းအတိုင်းသာ အုပ်ချုပ်လေ ဟု ၎င်း၏ ကြီးမြတ်သော ရွှေယောက်ဖတော် နပိုလီယန်က အမိန့်တော်မြတ်ချမှတ်ခဲ့ပြီးသည့် နောက်တွင် ကား မူး ရ တ် မှာ ရှင်ဘုရင်လုပ်ရခြင်းကို စိတ်ပျက်လျက်ရှိလေပြီ။ ယခု နပိုလီယန်က စစ်မှုထမ်းရန် ဆင့်ခေါ်သော အခါတွင် မူ မူးရတ်သည် သူတစ်ပါးခိုင်းရာကို လုပ်ရသော ရှင်ဘုရင်အဖြစ်ကို စွန့်၍ မိမိကျွမ်းကျင်သော စစ်တိုက်ခြင်းအမှုကို ပြုရတော့အံ့ဟု များစွာအားတက် ရွှင်လန်းခြင်းဖြစ်လျက် အသွေးကျပေ့ အဝတ်တန်ဆာ ဘယက်ဒွါဒရာများကို ဝတ်ဆင်ကာ ပိုလ်နစစ်မြေပြင်သို့ ဒုန်းစိုင်း၍ ရောက်လာခဲ့ပေရာ ပမာဆိုရသော် မူးရတ်မှာ လှည်းတွင် တပ်မောင်းသောအခါ လှည်းထမ်းပိုးကြားထဲ၌ အနေရခက်ရှိရာမှ ကကြိုး တန်ဆာ ကောင်းစွာဆင်ယင်ပေးလိုက်သောအခါတွင် မြူးကြွလာသည့် ၊ အစာရေစာဝလင်စွာ စားရသော်လည်း အလွန်အမင်းဆူဖြိုးခြင်းမရှိသေးသော မြင်းကြီးတစ်ကောင်နှင့် ပင် တူသေးတော့သည် ။ သို့ရာတွင် မည်သည့် အရပ်ကိုသွား၍ မည်သည့် အကြောင်းကြောင့် စစ်တိုက်ရမည်ဆိုခြင်းကိုကား မူးရတ်မသိရှာချေ။

တပ်ရေးချုပ် ဗလရှေ မြင်သည် ၌ မူးရတ်သည် ပခုံးစွန်းထိ ဝဲကျသော ဆံရှည်တို့ ဖုံးလျက်ရှိသည့် ခေါင်းကို ကြီးစွာသော ရာဇက္ကန္ဓြေဖြင့် မော့ထားလိုက်ပြီး ပြင်သစ် ဗိုလ်မှူးကြီးအား လှျောက်တင်ဖွယ် မည်သို့ရှိသနည်းဟူသော အကြည့်မျိုးဖြင့် ကြည့်လျက်ရှိ၏။ ပြင်သစ်မြင်းတပ်ဗိုလ်မှူးကြီး ဂျူလနာက တပ်ရေးချုပ် ဗလရှေ ရာဇတမန်အဖြစ်ရောက်ရှိလာကြောင်း

ရှိသေလေးမြတ်စွာ လျှောက်တင်ခြင်း ပြုသည် ။ (ပြင်သစ်ဗိုလ်မှူးကြီးမှာ တပ်ရေးချုပ် ဗလရှေ၏ နာမည်ကို ပီသအောင် မခေါ်တက်ချေ။)

"အိမ်း၊ တပ်ရေးချုပ်ကြီး ဗလရှေမှတ်တယ်ဗျား" မူးရတ်က (မိမိ၌ ပြင်သစ်ဗိုလ်မှူးကြီး ရှိသေခံ့ညားလောက်သော ရာဇက္ကန္ဓေ ရှိပြီဟု ကျေနပ်လျက်ရှိရာက) ပြောလိုက်၏။"တပ်ရေးဗိုလ်ချုပ်ကြီးနဲ့ တွေ့ရလို့ ဝမ်းမြောက်တော်မူပေတယ်ဗျ"

မူးရတ်က မိမိရွှေဖဝါးတော်အောက်သို့ ဝင်ရောက်ခိုလှုံသူတစ်ဦးအား ဘုရင်တစ်ပါးက မိန့်ကြားသည့် လေသံမျိုးဖြင့် ဆို၏။

သို့ရာတွင် ဘုရင်မူးရတ်သည် စကားကို ခပ်ကျယ်ကျယ် ခပ်မြန်မြန် ပြောစပြုလာသည် နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ၎င်း၏ ရာဇဂုဏ် ၊ ရာဇက္ကန္ဓေတို့သည် ပဲ့စပြုကာ ၎င်းကိုချက်ချင်း စွန့်ခွာထွက်ပြေးကျလေပြီ။ မူးရတ်ကား ဤအခြင်းအရာကို သတိပြုမိသေးခြင်း မရှိဘဲ ကျယ်လောင်စွာ ဆက်လက် ပြောဆိုလျက်ရှိလေရာ နောက်ဆုံး၌ ဖက်လှဲတကင်း ရင်းရင်းနှီးနှီး ပြောတတ်သော ၎င်း၏ ပင်ကိုအသံသို့ ရောက်မှန်းမသိ ရောက်လာခဲ့လေပြီ။ မူးရတ်သည် တပ်ရေးချုပ် ဗလရှေစီးလာသော မြင်း၏ မြုံပန်းကို လက်ဖြင့် ပွတ်လိုက်သည် ။

"ဘယ်နှယ့်လဲ တပ်ရေးဗိုလ်ချုပ်ကြီးရ၊ ကျုပ်တို့ လဲ အပျက်ပျက်နဲ့ စစ်ပြုတဲ့ အခြေအနေကို ရောက်ကြပြီဗျ" မူးရတ်က ဖြစ်ပျက်လျက်ရှိသော အခြေအနေများကို မိမိတားဆီး ခြင်းငှာ မစွမ်းသည့် အတွက် ဝမ်းပန်းတနည်း ဖြစ်လျက်ရှိသည့် အသံမျိုးဖြင့် ပြောလိုက်သည် ။

"မှန်လှပါ ဘုရင်မင်းမြတ်၊ ကျွန်တော်၏ အရှင်ဘုန်းတော်ကြီးသော အလက်ဇန်းဒရား ဘုရင်မင်းမြတ်သည် လည်း စစ်ကို မလိုလားပါ။ ဘုရင်မင်းမြတ် သိတော်မူသည့် အတိုင်း"

တပ်ရေးချုပ် ဗလရှေသည် ရှင်ဘုရင်ဘွဲ့ကို ငမ်းငမ်းတက် ဖြစ်နေသူတစ်ဦးနှင့် စကားပြောဆိုရာတွင် ရှောင်လွှဲမရတော့သည့် အတွက် 'ဘုရင်မင်းမြတ်' ဟူသော စကားလုံးကို အခွင့်သင့်တိုင်း မိုးမွှန်အောင် သုံးစွဲပြောဆို လျက်ရှိသည် ။

မူးရတ်၏ မျက်နှာကား သည်းခြေကြိုက်စကားလုံးကို ကြားလိုက်ရသည် ၌ မှိုင်းရသော မျက်နှာကဲ့သို့ ဝင်းထိန်လျက်ရှိလေပြီ။ သို့ရာတွင် "လောကေ-လောက၌ ၊ ရာဇနော- မင်းတို့ မည်သည် ၊ ပဋ္ဌာနရူပကံ- အရေးအခွင့် ရောက်သည် နှင့် လှော်သော ဝါကျစကားကို ၊ ဇာနာတိ-သိရာ၏ ၊ ကိစ္စာနိ- ပြုဖွယ်ကိစ္စဟူသမျှကို။ သဟသာ-အဆောတလျင်၊ ကရောတိ-ပြုရာ၏။"ဟူသော ရာဇောဝါဒ ကျမ်းထွက်စကားနှင့် အညီ မိမိသည် လည်း ဘုရင်တစ်ပါး၊ သဟာရမဟာမိတ် တစ်ဦးအနေဖြင့် အလက်ဇန်းဒရား ဘုရင်၏ ရာဇတမန်နှင့် တိုင်းရေးပြည်ရေးတို့ ကို နှီးနှောဆွေးနွေးမှ လျော်ချိမ့်မည်ဟု မူးရတ်ယူဆသည် ။ ထို့ကြောင့် မူးရတ်သည် မြင်းပေါ်မှ ဆင်း၍ နောက်လိုက်နောက်ပါ အခြွေအရံတို့ ကို သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော နေရာတွင် ခစားစေပြီးသော ခေါက်တုံ့ခေါက်ပြန် လျှောက်လျက် ဝိသေသထူးသော စကားမျိုးကို မည်သို့ဆိုရအံ့နည်းဟု ကြံစည် စိတ်ကူးလျက်ရှိ၏။ ထို့နောက် ရုရှားဘုရင်မင်းမြတ်က ပြင်သစ်တပ်များကို ပရပ်ရှားနိုင်ငံမှ ရုပ်သိမ်းရန် တောင်းဆိုခြင်း၊ အထူးသဖြင့် တောင်းဆိုချက်ကို လူသိရှင်ကြား စသည် တို့ သည် ပြင်သစ်နိုင်ငံတော်ကြီး၏

ဂုဏ်သိက္ခာကို ထိခိုက်စေကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ဧကရာဇ်ဘုရင် နပိုလီယန် အမျက်တော်ရှိကြောင်းဖြင့် ပြောဆိုခြင်း ပြုလေသည် ။

တပ်ရေးချုပ် ဗလရှေကလည်း ဤတောင်းဆိုချက်၌ အမျက်ရှိစရာ မချေမင် စကားတစ်စုံတစ်ရာ မပါကြောင်းဖြင့် ပြန်၍ ပြောဆိုသည် ။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် ...။ သို့ရာတွင် မူးရတ်က ကြားဖြတ်လျက်

"ဒီလိုဖြင့် ဘုရင်ဧကရာဇ် အလက်ဇန်းဒရားဟာ ကျူးကျော်ရန်စသူ မဟုတ်ဘူး လို့ တက်ရေးချုပ်ကြီးက ဆိုလိုပေသပေါ့"ဟု ခပ်လှောင်လှောင်ပြုံး၍ မေးလိုက်သည် ။

တပ်ရေးချုပ် ဗလရှေကလည်း ဤစနစ်ကို စတင်သူမှာ နပိုလီယန် မင်းဧကရာဇ်သာ ဖြစ်သည် ဟု အဘယ့်ကြောင့် ယူဆရကြောင်းကို ရှင်းလင်းပြောဆိုပြန်သည် ။

"ကဲ၊ တပ်ရေးချုပ်ကြီး" မူးရတ်က ကြားဝင်၍ ပြောပြန်၏။ "ဤ ကိစ္စ မှာ သူကျူးကျော်သည် ၊ ငါကျူးကျော်သူလို့ ကျုပ်တို့ ချင်း အငြင်းတွက်နေရုံနဲ့ တော့ အရေးတော်ပြီးစီးမယ် မဟုတ်ပေးဘူးဗျ။ ဒီကိစ္စကို အရှင်ဧကရာဇ်နှစ်ပါးတို့ ကိုယ်တိုင် စီမံဖြေရှင်းမှ သာ ပြီးပေလိမ့်မယ်။ ကျုပ်သဘောအရ ဆိုရင်တော့ ကျုပ်တို့ အလိုမဟုတ်ဘဲနဲ့ ပေါ်ပေါက်လာတဲ့ စိတ်ကို မြန်နိုင်သမျှ မြန်မြန်သာ ပြီးစေချင်တာပဲ"

မူးရတ်က သခင်နှစ်ပါး ရန်စစ်ဖြစ်ကြသော်ငြားလည်း ကျွန်တော်မျိုး အချင်းချင်းကား မီးမသေ ရေမနောကပ် ရွှေတစ်ပြားတည်းကဲ့သို့ နေလိုသော ဆန္ဒရှိသည့် ကျေးတော်မျိုး ကျွန်တော်မျိုး၏ လေသံမျိုးဖြင့် ပြောစသည် ။

ထို့နောက် မူးရတ်သည် ရုရှားပြည့်ရှင် ဧကရာဇ်ပြည့်ရှင်

နောင်တော်အိမ်ရှေ့ ဥပရာဇာမင်းသားကြီး၏ ကျန်းမာရေးကို မေးမြန်းစုံစမ်းပြီးနောက် မိမိနှင့် အိမ်ရှေ့ ဥပရာဇာမင်းသားကြီးတို့ နေပဲပြည်တွင် ပျော်ရွှင်စွာ နေထိုင်ခဲ့ပုံများကို ပြန်ပြောင်း ပြောဆိုလျက်ရှိ၏ ။ တစ်ဖန် မင်းတို့ သိမ်းဆည်းအပ်သော ရာဇက္ကန္ဒြေကို ချက်ချင်း သတိရသွားပြန်ကား ကန္ဒြေဆယ်လိုက်လျက် ရာဇဘိသေကခံစဉ်က ဟန်မျိုးဖြင့် မတ်တတ်ရပ်ရာမှ လက်ရာလက်ကို ဝှေ့ယမ်း၍

"ကဲ၊ တပ်ရေးချုပ်ကြီး၊ တပ်ရေးချုပ်ကြီးကို ကျုပ် တာရှည်ဆိုင်းငံ့ထားခြင်း မပြုလိုပေဘူး။ တပ်ရေးချုပ်ကြီးရဲ့ အရေးကိစ္စအောင်မြင်ပါစေလို့ ဆုတောင်းပါတယ် " ဟု ဆိုကာ အနီရောင် ရွှေချည်ထိုး ဝတ်လုံးလှုပ်ယမ်းလျက်ရှိသော ငှက်တောင်များ ၊ ပြိုးပြိုးပြောင်ပြောင် အရောင်ထွက်လျက်ရှိသော လက်ဝတ်တန်စားများကို မြင်ရသူတို့ အာရုံပြုစေလောက်အောင် ဟန်ပြလျက် သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော အရပ်မှ ခစားလျက်ရှိသည့် အခြွေအရံများ ထံသို့ ပြန်သွားလေသည် ။

မူးရတ်၏ စကားအရ မကြာခင် နပိုလီယန်ဧကရာဇ်နှင့် တွေ့ရတော့မည်ဟု ယူဆလျက် တပ်ရေးချုပ်ဗလရှေလည်း မြင်းကို ဆက်စီးခဲ့၏။ သို့ရာတွင် နောက်ထပ်ရွာတစ်ရွာသို့ ရောက်သည့် အခါတွင် မူကား နပိုလီယန်ဧကရာဇ်နှင့် တွေ့ရမည့် အစား ရှေ့ကြောင်းချီတပ်ဦးကင်းတပ်များ ၏ တားဆီးခြင်းကို ခံရသကဲ့သို့ ပြင်သစ်စစ်သူကြီးဒါဗောက်၏ ခြေလျင်တပ်ဖွဲ့ ကင်းစောင့်များ ၏ တားဆီးခြင်းကို ခံရလေပြန်သည် ။ တပ်ဖွဲ့၏ တပ်ရေးမိုလ်သည် တပ်ရေးချုပ် ဗလရှေကိုပြင်သစ်စစ်သူကြီး ဒါဗောက် စခန်းချလျက်ရှိသည့် ရွာသို့ ခေါ်ဆောင်သွားလေသည် ။

***